

Økonomisk-politisk kalender

Den økonomisk-politiske kalender for perioden 2000-2005 indeholder en summarisk oversigt over vigtige økonomisk-politiske indgreb og begivenheder, der kan have betydning for vurderingen af tidsserierne i *Konjunkturstatistik*. For lovene angiver de øverste datoer tidspunktet for Folketingets vedtagelse. Datoen sammen med lovnummeret refererer til tidspunktet for stadfæstelsen.

2000

10. jan. Mediefusion

En fusion mellem nyheds- og underholdningskoncernen Time Warner og den største internationale Internetudbyder American Online skaber verdens største medieselskab. Fusionen vil sætte helt nye normer for, hvordan medie- og underholdningsindustrien fremover får deres produkter ud til kunderne. Time Warner står bag bl.a. CNN, Warner Music Group og Fortune, mens American Online bl.a. driver Netscape og CompuServe.

22. jan. Overenskomsttafte på industriområdet

Dansk Industri og Co-industri indgår overenskomsttafte, som gælder for de næste fire år. Aftalen indebærer, at mindstelønnen stiger 1. marts 2000 med 2,00 kr. til 82,40 kr. og de to følgende år til 84,40 kr. og 86,40 kr. I 2003 skal der være ny forhandling. Endvidere omhandler den fireårige overenskomsttafte bl.a. følgende hovedelementer:

- **Ferie:** Fire feriedage næste år og fem feriefridage fra 2003. Feriefridage skal aftales mellem arbejdsgiveren og den ansatte.
- **Pension:** Pensionsindbetalingerne stiger fra 1. juli 2000 til 6,3 pct. og herefter stigninger de følgende tre år til henholdsvis 6,6 pct., 7,8 pct. og 9,0 pct.
- **Genetillæg:** Genetillæggene betales mellem kl. 18 og kl. 06. De forhøjes med 5 pct. i 2000 og med yderligere 2 pct. i 2002. I 2003 er der ny forhandling.
- **Barsel:** Løn under barsel i de første 14 uger ændres fra 1. maj til maksimum 120 kr. i timen og fra 1. maj 2003 til fuld løn i 14 uger.
- **Sygdom:** Løn under sygdom sættes op til 5 uger fra 1. juli 2000.

23. feb. Ministerrokade

Statsminister Poul Nyrup Rasmussen meddeler, at regeringen foretager en ministerrokade. Indenrigsminister Thorkild Simonsen og sundhedsminister Carsten Koch fratræder deres ministerposter. Ritt Bjerregaard og Jacob Buksti udnævnes til henholdsvis fødevareminister og trafikminister, mens socialminister Karen Jespersen, fødevareminister Henrik Dam Kristensen og trafikminister Sonja Mikkelsen skifter poster til henholdsvis indenrigsminister, socialminister og sundhedsminister.

Efter ministerrokaden består regering af følgende ministre:

• Statsminister:	Poul Nyrup Rasmussen(S)
• Økonomiminister og minister for nordisk samarbejde:	Marianne Jelved (R)
• Finansminister:	Mogens Lykketoft (S)
• Udenrigsminister:	Niels Helveg Petersen (R)
• Justitsminister:	Frank Jensen (S)
• Skatteminister:	Ole Stavad (S)

• Miljø- og energiminister:	Svend Auken (S)
• Indenrigsminister:	Karen Jespersen (S)
• Forsvarsminister:	Hans Hækkerup (S)
• Arbejdsminister:	Ove Hygum (S)
• Erhvervsminister:	Pia Gjellerup (S)
• Socialminister:	Henrik Dam Kristensen(S)
• Fødevareminister:	Ritt Bjerregaard (S)
• Sundhedsminister:	Sonja Mikkelsen (S)
• Trafikminister:	Jacob Buksti (S)
• Kulturminister:	Elsebeth Gerner Nielsen (R)
• Undervis. - og kirkeminister:	Margrethe Vestager (R)
• Forskningsminister:	Birte Weiss (S)
• Bolig- og byminister:	Jytte Andersen (S)
• Minister for udviklingsbistand:	Jan Trøjborg (S)

28. feb. Kogalskab i Danmark

Efter afsløringen af kogalskab hos en enkelt malkeko i en kvægbesætning kræver fødevareministeren, at en række oksekødsprodukter bliver fjernet fra danske butikker for at beskytte forbrugerne og sikre den danske oksekøds-eksport.

6. mar. Unidanmark i storfusion

Unidanmark og finsk-svenske Merita Nordbanken meddeler, at de fusionerer.

9. mar. Euro-afstemning

Statsminister Poul Nyrup Rasmussen meddeler, at der vil blive afholdt folkeafstemning om euroen, torsdag den 28. september. Forudsætningen for, at afstemningsdatoen ligger fast er, at Socialdemokratiet på en ekstraordinær kongres den 30. april siger ja.

23. mar. Befordringsfradrag ændres

Under indtryk af de stedfundne prisstigninger på benzin hæves fradraget for befordring mellem hjem og arbejdsplads. Følgende satser gælder således fra 20. marts 2000:

• 0- 24 km	intet fradrag
• 25-100 km	154 øre pr. km
• Over 100 km	77 øre pr. km

24. mar. EU-topmøde i Lissabon

EU's stats- og regeringschefer vedtager på topmødet en velfærdsplan for de 15 medlemslande. EU's plan sigter på centrale velfærdsområder, herunder pensionssystemer, skat, socialpolitik og uddannelsen. De vigtigste elementer i velfærdsprogrammet er:

- Antallet af beskæftigede skal hæves til omkring 70 pct. af befolkningen i 2010 med 61 pct. i dag. Regeringerne opfordres til at sætte nationale mål for arbejdsløsheden.
- Kvinders erhvervsfrekvens skal op fra 51 pct. i dag til over 60 pct. i 2010. Det skal blandt andet hjælpes på vej ved at sikre bedre muligheder for børnepasning.
- Antallet af de 18- til 24-årige, som kun har en 10. klasse uddannelse skal halveres.
- Det skal sikres, at alle skoler har adgang til Internet.
- De europæiske pensionssystemers udvikling frem til 2020 skal analyseres.
- Øget indsats mod social udstødelse med en særlig indsats omkring bolig, uddannelse og sundhed.
- Offentlige serviceydelser skal kunne nås elektronisk i 2003.

- Tele-sektoren skal være fuldt liberaliseret i 2001 og dermed sikre billigere adgang til Internet.

19. maj Handelsaftale med Kina

EU og Kina indgår aftale om betingelserne for Kinas optagelse i den internationale handelsorganisation WTO. Med fastlæggelsen af rammerne for Kinas optagelse i WTO er den sidste store forhindring overvundet. Den endelige optagelse i WTO vil formentlig ske i løbet af 2000.

31. maj Carlsberg fusionerer

Carlsberg og det norske bryggeri Orkla meddeler, at de lægger deres bryggeriaktiviteter sammen i et nyt fællesejet selskab med navnet Carlsberg Breweries. For Carlsberg betyder sammenlægningen med Orkla, at selskabets mål om at være blandt verdens fem største bryggerier er rykket meget tættere på.

19. jun. Fusion mellem ISS og Jydsk Rengøring

Danmarks største rengøringsselskab ISS meddeler, at de opkøber Jydsk Rengøring.

29. aug. Forslag til finanslov

Finansministeren fremsætter lovforslag nr. 293 af 29. august til finanslov for finansåret 2001.

12. sep. Ophævelse af sanktioner mod Østrig

De 14 EU-lande ophæver sanktionerne over for Østrig. Sanktionerne blev indført 4. februar 2000 som en reaktion mod Østrigs nye højreregering bestående af det konservative ÖVP og det højreradikale frihedsparti FPÖ med Jörg Haider i spidsen.

28. sep. Nej til euroen

Danskerne stemmer nej til Danmarks deltagelse i den europæiske monetære union, ØMU'ens, tredje fase om deltagelse i Euro-samarbejdet - den fælles mønt.

JA-stemmer: 1.621.937 (46,9 pct.)

NEJ-stemmer: 1.838.026 (53,1 pct.)

Stemmeprocent: 87,5

2. okt. Bankfusion

Danske Bank og moderselskabet for BG Bank, RealDanmark, bliver slået sammen til en koncern, meddeler de to selskaber. Den ny koncerns forretningsområder er indenfor detailbank (almindelig bank), realkredit, livsforsikring, pension og investeringsforeninger. Selve koncernen får navnet Danske Bank og bliver en af de største banker i Norden med en samlet balance på 1,3 billioner kroner og en egenkapital på 58 milliarder kroner.

3. okt. Regeringsprogram

Folketinget starter med statsministerens åbningstale, som indeholder bl.a. følgende hensigtserklæringer:

- Byfornyelsen skal forbedres gennem ændring i finansierungsreglerne så der kommer flere private midler med i fornyelserne. Desuden skal der lægges mere vægt på den basale fornyelse.
- Forskningen skal styrkes bl.a. ved at uddanne flere ph.d. studerende og samspillet mellem forskningen i den private og offentlige sektor skal styrkes til gavn for erhvervslivet. Teknisk universitet skal være selvejende.
- Den offentlige forvaltning skal digitaliseres. Borgere og virksomheder skal have mulighed for at kommunikere

med myndighederne i alle døgnets 24 timer og i langt højere grad at benytte sig af elektronisk selvbetjening.

- Landbruget skal fremover betale gebyrer for behandling af ansøgninger til diverse EU støtteordninger. Indsatsen for ernæring og sundhed skal forbedres, ligesom fødevarerforskningen skal styrkes.
- Den danske regering og Grønlands Hjemmestyre skal genforhandle en ny aftale om tilskud til hjemmestyret.
- Det skal gøres nemmere for virksomheder at indberette oplysninger om ansattes løn, idet der indføres et nyt "Lønsystem", der betyder at der kun skal indberettes til en virksomhed samt i mindre detaljeret omfang og ikke så ofte som i dag.
- Det skal gøres billigere og lettere at opnå registrering af design og reglerne på området skal harmoniseres i forhold til EU.
- Danmark skal ved lov tilslutte sig oprettelsen af en permanent international straffedomstol.
- Forsvarets formål skal laves om, så det internationale engagement betones, og professionelle hjemmeforsvarfolk skal udsendes på international tjeneste.
- Danmarks indtræden i Schengen-samarbejdet følges op af lovforslag, som blandt andet omfatter dansk tilslutning til det fælles europæiske fingeraftrykssystem Eurodac.
- Undervisningsministeren genfremsætter sit forslag om elever og studerendes undervisningsmiljø.
- På miljøområdet skal der indføres et nyt pant- og retursystem, kolonihaver skal sikres og der skal indføres flere afgifter for at minimere forbruget af emballage. Kyoto-protokollen om begrænsning af drivhusgasser skal ratificeres. De enkelte virksomheders miljøindsats skal styrkes ved skærpede krav til de grønne virksomhedsregnskaber.
- Selskabsskatten foreslås nedsat fra 32 pct. til 30 pct. Skattemæssige problemer i forbindelse med generationsskifte i virksomheder skal lettes. Der skal være mulighed for at virksomhederne kan afskrive udgifter til indkøb af kunst. Hvis der ikke indgås frivillige aftaler vil der komme forslag om afgifter på de miljøskadelige stoffer MTBE, ETBE og TAME, der typisk findes i benzin. Der lægges op til afskrivninger på industrielle drivhusgasser som chlorcarboner og haloner Ændring af reglerne for hjemme-PC-ordninger. Forenklet beskatning af indtægter på aktier.
- Sikkerheden i luften skal styrkes ved at gøre det nemmere for piloter og flyveledere at indrapportere småfejl.
- Der fremsættes et lovforslag der betyder at pårørende ikke længere får mulighed for at modsætte sig en afdøds skriftlige ønske om at være organ donor. Der skal sættes massivt ind for at undgå, at børn og unge begynder at ryge. Daginstitutioner og skoler skal være røgfri dér, hvor børn opholder sig. Forbruget af alkohol skal ned, særligt blandt unge. Sundhedsvæsenet skal i højere grad bidrage med råd og vejledning om sund levevis. Regeringen har prioriteret en styrkelse af kræftområdet. Der vil også i de kommende år blive afsat ressourcer til en væsentlig udbygning af behandlingskapaciteten i form af flere scannere og strålekanoner.
- Regeringen vil sikre de økonomisk dårligst stillede pensionister en bedre, mere ensartet behandling ud over hele

landet. Personlige tillæg skal tildeles ensartet efter behov, uanset hvor i landet pensionisten bor. Der skal endvidere ses på om reglerne for varmemhjælp kompenserer godt nok for de stigende energipriser.

- Regeringen vil øge indsatsen for at få flere i beskæftigelse. Først og fremmest ved at få plads til alle på arbejdsmarkedet. Personer med nedsat arbejdsevne, de sidste langtidsløse og – ikke mindst – indvandrere og deres efterkommere skal sikres en plads på arbejdsmarkedet.
- Regeringen vil i det kommende folketingsår fremlægge forslag til en førtidspensionsreform. Formålet med reformen er at skabe beskæftigelsesmuligheder for de mange, der gerne vil have et arbejde, selv om de ikke har fuld arbejdsevne.

5. nov. Finanslovsforlig

Regeringen afslutter forhandlingerne om finansloven for 2001 og kan præsentere en aftale med SF og Enhedslisten - og med CD på en række delaftaler.

Den samlede aftale omfatter bl.a. følgende elementer:

- **Uddannelse:** Forliget indebærer flere og bedre praktikpladser, en reform af social- og sundhedsuddannelserne, udvidet adgang til produktionsskoler og en understregning af princippet om lige adgang til alle ungdomsuddannelser uanset social og økonomisk baggrund.
- **Forskning:** Der skal introduceres et nyt koncept med såkaldt større tværgående forskergrupper, der skal stimulere kvalitetssikring og konkurrence om forskningsmidlerne samt fremme fornyelsen i forskningen gennem samarbejde på tværs af fagområder, institutioner, sektorer og offentligt/privat. Der afsættes på finansloven 30 mio. kr. årligt til dette. Herudover afsættes under regeringens erhvervsstrategi 45 mio. kr. i 2001. Derudover er afsat 20 mio. kr. årligt til indlejring af visse forskningsprogrammer der er ved at løbe ud såfremt det vurderes at disse har et fremadrettet forsknings- og samfundsmæssigt potentiale. Der afsættes 10 mio. kr. årligt til flere ph.d. stipendier.
- **Miljø:** For at styrke byøkologiske initiativer og tiltag vedrørende økologisk byggeri mv. samt af fremme økologisk adfærd og løsninger i lokalsamfundet afsættes en fireårig pulje på i alt 178 mio. kr. til økologiske initiativer. Indsatsen for at udvikle nye energiteknologier fortsættes og der bevilges 35 mio. kr. om året i perioden 2001-2004. For at mindske kemikalietrykket gennemføres en fireårig kemikalieplan på 36,8 mio. kr. i 2001 og i gennemsnit 31,3 mio. kr. om året i de efterfølgende tre år. Planen omfatter en lang række initiativer, der tilsammen skal medvirke til at øge fremdriften i det kommende kemikali-arbejde. En styrket naturforvaltning igangsættes, som omfatter naturgenopretning, skovrejsning, naturformidling og bevaring af kulturmiljø i alt tilføres 80 mio. kr. om året til dette formål. Den grønne jobpulje videreudvikles og forlænges i fire år med et niveau på 42 mio. kr. årligt, inkl. administration.
- **Børn og unge:** Der indføres et særligt børnetilskud til uddannelsessøgende med børn, der udgør 5.000 kr. Tilskuddet er indkomstafhængigt. Kommunernes udbygning af dagpasningsområdet prioriteres fortsat og der henstilles til universitetsbyerne, at man udnytter de eksisterende gunstige regler, så der etableres flere ungdomsboliger.
- **Ældre:** Aftalen om ældrepakken indebærer bedre og mere ens vilkår for de økonomisk svagest stillede pensionister. Derudover er det aftalt at disponere 259 mio. kr. til ældre-sektoren bl.a. til opførelse af flere ældreboliger, kvaliteten og omsorgen på ældreområdet skal styrkes, der skal gives tilskud til kommunerne til oplæring og uddannelse af nye servicejobmedarbejdere på ældreomsorgsområdet
- **Fødevareområdet:** Fødevaredirektoratet styrkes væsentligt, således at der i 2001 tilføres 35,7 mio. kr. for at sikre at et højt niveau inden for fødevarer sikkerhed og et højt veterinært stade videreføres og styrkes.
- **Trafik:** Der afsættes i alt 100 mio. kr. i perioden 2001-2004 til udvikling af sikkerhed på jernbaneområdet. Der skal bl.a. etableres ATC-togstop på strækningerne Vejle-Struer, Esbjerg-Holstebro og Odense-Svendborg og der afsættes midler til nedlæggelse af private overkørsler. Gratisgrænsen for børn i den kollektive trafik udvides således at en betalende voksen gratis kan medtage op til to børn under 12 år. Det forventes at udgifterne beløber sig til 7,5 mio. kr. i 2001 og herefter ca. 10 mio. kr. årligt. Der afsættes 60 mio. kr. i 2001-2004 til fremme af trafiksikkerhed, miljø og fremkommelighed.
- **Sundhed:** Der er skabt finansiering til, at amterne i 2001 kan øge udgifterne på sundhedsområdet med 2 pct. svarende til 0,8 mia. kr. På forebyggelsesområdet er i 2001 afsat i alt 146,1 i 2001, heraf er forhåndsreserveret 30 mio. kr. på alkohol-området, 21 mio. kr. til HIV/AIDS, 5 mio. kr. til gennemførelsen af regeringens aborthandlingsplan.
- **Erhvervsområdet:** Erhvervsministeriet fremlagde i februar sin nye erhvervsstrategi dk21, som er regeringens vision og strategi for et konkurrencedygtigt erhvervsliv. Der afsættes i alt 329,5 mio. kr. til initiativer omkring strategiens 5 fokusområder, der bl.a. omfatter målsætninger som, at Danmark skal have et konstruktivt partnerskab mellem erhvervslivet og det offentlige om udformningen af nye love og regler, der skal medvirke til at lette virksomhedernes administrative byrder, Danmark skal have en mere effektiv konkurrence og mere velfungerende markeder og Danmark skal udvikle sig til et endnu mere internationalt samfund, bl.a. vha. eksportvækstgrupper mm. Et andet mål er at borgere og virksomheder skal kunne ordne alle løbende forretninger med det offentlige via Internet og andre nye kommunikationsformer inden for en kort årrække. Der afsættes 21 mio. kr. årligt over en fireårs periode til Danmark på nettet, bl.a. gives fremover gratis adgang til Danmarks Statistiks statistikbank.
- **Retsområdet:** Domstolsområdet tilføres i 2001 yderligere 200 mio. kr. Bevillingerne muliggør bl.a. at ophobningerne af sager ved landsretterne fortsat kan reduceres, således at berammelsestiderne kan forkortes. Der afsættes 21 mio. kr. til en forhøjelse af vederlaget til domsmænd, og der etableres et landsdækkende system med automatisk hastighedskontrol, der afsættes 42 mio. kr. til denne ordning.
- **Indtægter, erhvervsskatter mv.:** I 2001 vil afgiften på sodavand forøges med 0,65 kr. pr. liter og afgiften på pibe og rulletobak øges fra 52,5 kr. pr. kg. til hhv. 402,5 og 452,5 kr. pr. kg. (Provenu: 200 mio. kr.) Højere afgift på affald (Provenu 60 mio. kr.) Vægtafgift på traktorer således at indregistrerede traktorer og påhængsvogne belastes med fuld afgift (Provenu 40 mio. kr.).

7. nov. Valg i USA

En marginal forskel mellem vicepræsident Al Gore og den republikanske kandidat George W. Bush medfører omtælling i staten Florida. Vinderen af det amerikanske præsidentvalg bliver derfor ikke fundet i første omgang.

11. dec. EU-topmøde i Nice

Her følger centrale elementer i Nice-traktaten:

- EU-kommissionen: Hvert land skal have en kommissær, så længe antallet af medlemslande er højst 27. I 2005 mister Tyskland, Frankrig, Storbritannien, Italien og Spanien deres ene kommissær.
- Ministerrådet: De fire største lande får 29 stemmer hver, mens de mindste får tre. Danmark har fået syv stemmer. Hvis samtlige ansøgerlande bliver medlemmer, vil det samlede stemmetal blive 345.
- EU-parlamentet: Antallet af pladser øges fra 626 til 732 for at give plads til nye medlemslande.
- Veto: Inddrages i et par snese tilfælde, heriblandt udnævnelser inden for EU. Vetoretten ophæves delvis, når det gælder handelsaftaler, undtaget herfra er aftaler om tv og film.
- Visse spørgsmål om asyl og indvandring afgøres ved såkaldt kvalificeret flertal i ministerrådet fra 2004.
- Vetoretten opretholdes i spørgsmål om skatter og social tryghed.
- Samarbejde i dybden: Mindst otte medlemslande kan sammen indlede et uddybet samarbejde. Et kvalificeret flertal i ministerrådet må imidlertid godkende det. Det udenrigspolitiske samarbejde kan bremses med et veto fra et enkelt medlemsland. Uddybet samarbejde kan ikke omfatte forsvar eller spørgsmål med militære konsekvenser.
- Østrigsklausul: Når et medlemsland bryder EU's grundlæggende normer, kan EU udfærdige anbefalinger til landet, hvis fire femtedele af medlemslandene beslutter det.

14. dec. George W. Bush bliver USA's næste præsident

Efter en periode siden valget i USA 7. november 2000 med genoptællinger af stemmer og retssager om fejl i valgprocedurerne i Florida, opgiver demokraten Al Gore at kæmpe videre for at blive præsident. Det betyder, at republikaneren George W. Bush indsættes som USA's næste præsident. Beslutningen kommer efter, at USA's højesteret har afgjort, at de igangværende genoptællinger i Florida, ikke er gyldige.

21. dec. Regeringsrokade

Statsminister Poul Nyrup Rasmussen meddeler, at regeringen foretager en ministerrokade. Udenrigsminister Niels Helveg Petersen, by- og boligminister og minister for ligestilling Jytte Andersen, forsvarsminister Hans Hækkerup og sundhedsminister Sonja Mikkelsen udtræder af regeringen.

Der er fem nye ansigter i den 4. Nyrup Rasmussen-regering; by- og boligminister og minister for ligestilling Lotte Bundsgaard, skatteminister Frode Sørensen, kirkeminister Johannes Lebech, sundhedsminister Arne Rolighed og minister for udviklingsbistand Anita Bay Bundegaard.

Skatteminister Ole Stavad, erhvervsminister Pia Gjellerup, og finansminister Mogens Lykketoft skifter poster til henholdsvis erhvervsminister, finansminister og udenrigsminister. Minister for udviklingsbistand Jan Trøjborg overtager posten som forsvarsminister. Endelig overdrages hvervet som kirkemini-

ster til Johannes Lebech fra Margrethe Vestager, der herefter udelukkende er undervisningsminister.

Efter ministerrokaden består regeringen af følgende ministre:

• Statsminister:	Poul Nyrup Rasmussen (S)
• Økonomiminister og minister for nordisk samarbejde:	Marianne Jelved (R)
• Udenrigsminister:	Mogens Lykketoft (S)
• Finansminister:	Pia Gjellerup (S)
• Miljø- og energiminister:	Svend Auken (S)
• IT- og forskningsminister:	Birte Weiss (S)
• Undervisningsminister:	Margrethe Vestager
• Forsvarsminister:	Jan Trøjborg (S)
• Indenrigsminister:	Karen Jespersen (S)
• Fødevareminister:	Ritt Bjerregaard (S)
• Justitsminister:	Frank Jensen (S)
• Socialminister:	Henrik Dam Kristensen (S)
• Erhvervsminister:	Ole Stavad (S)
• Kulturminister:	Elsebeth Gerner Nielsen (R)
• Arbejdsminister:	Ove Hygum (S)
• Trafikminister:	Jacob Buksti (S)
• By- og boligminister og minister for ligestilling:	Lotte Bundsgaard (S)
• Skatteminister:	Frode Sørensen (S)
• Kirkeminister:	Johannes Lebech (R)
• Sundhedsminister:	Arne Rolighed (S)
• Minister for udviklingsbistand:	Anita Bay Bundegaard (R)

2001

1. jan. Grækenland indførte euroen

Den græske drakme bliver fastlåst over for euro.

8. jan. Mistanke om kogalskab

Fødevareministeriet oplyser, at en ko fra en besætning i Fjerritslev i Nordjylland muligvis er smittet med BSE – kogalskab.

20. jan. Præsidentskifte i USA

Republikaneren George W. Bush indsættes som USAs 43. præsident.

6. feb. Ko frikendt for kogalskab

Mistanken om kogalskab på besætningen i Fjerritslev viser sig at være ubegrundet.

13. mar. USA indfører importforbud af kød fra EU

USA's landbrugsministerium indfører et importforbud af kød fra EU, da det blev kendt, at mund- og klovsygen var nået til Frankrig. England har gennem de sidste uger været hårdt ramt af mund- og klovsygen.

24. mar. EU-topmøde i Stockholm

På mødet blev truffet aftale om følgende punkter:

- En fuld liberalisering af el- og gassektoren skal gennemføres "så snart som muligt".
- Der blev indgået en aftale om at opstille fælles mål for beskæftigelsen, når landene i 2005 er halvvejs gennem Lissabonprocessen (se under Lissabon-topmødet 24-03-00). 67 pct. af den samlede arbejdsstyrke skal være i beskæftigelse til den tid, og målet for kvindernes vedkommende er 57 pct.
- Der skal gennemføres en reform af postsektoren.
- Der skal gennemføres en reform af den finansielle sektor.

15. maj Amerikansk kæmpeinvestering i Hillerød

Den amerikanske farmaceutiske virksomhed BIOGEN underskriver en aftale om opførelse af en stor produktionsfacilitet i Hillerød. BIOGEN venter at investere ca. 3 mia. kr. i produktionsfaciliteter. Produktionen i Hillerød skal dække hele det europæiske marked, og Danmark blev bl.a. valgt på grund af den nemme adgang til kvalificeret arbejdskraft.

25. maj USA genåbner for importen af kødprodukter

Efter mere end to måneders importstop for kødprodukter fra EU har USA nu genåbnet for importen fra en række europæiske lande.

1. jun. Danmark ratificerer Nice-traktaten

På Folketingets sidste arbejdsdag inden sommerferien vedtog tinget fredag endeligt loven om Danmarks tiltrædelse af Nice-traktaten. Imod stemte kun Enhedslisten, Dansk Folkeparti og løsgængerne - med undtagelse af Frank Dahlggaard, som hverken stemte for eller imod.

28. aug. Forslag til Finanslov 2002

Finansministeren fremsætter lovforslag nr. 239 af 28. august til finanslov for finansåret 2002.

11. sep. Terrorangreb mod USA

I alt fire amerikanske indenrigsfly bliver kapret af selvmordsterrorister. To fly rammer World Trade Centre i New York, ét Pentagon i Washington og ét styrter i jorden i Pennsylvania. Det samlede tabstal anslås til tæt på 6.000 mennesker, hvoraf 266 var om bord på flyene.

24. sep. Lettelse af presset på de finansielle markeder

På baggrund af voldsomme kurstab på aktiemarkedene siden angrebet på USA 11. september meddeler Økonomiministeriet, at regeringen midlertidigt lempet solvensreglerne for livs- og pensionsselskaberne. Foranstaltningerne vil bidrage til at lette presset på det finansielle marked og give selskaberne et bedre grundlag for at disponere langsigtet. Initiativerne har været drøftet på et møde mellem økonomiministeren og Forsikring & Pension, der har taget positivt imod regeringens planer. *(Lov om ændring af selskabsskatteloven (livsforsikringsselskabers solvens) L6 vedtaget den 11/10 2001)*

2. okt. Regeringsprogram

Folketinget starter med statsminister Poul Nyrup Rasmussens åbningsredegørelse. Hovedpunktet i redegørelsen tager afsæt i terroraktionen i USA 11. september og fokuserer på, at Danmark og andre samfund står over for en ny verdensomspændende trussel, der skal bekæmpes gennem et internationalt samarbejde med FN som rammen for indsatsen.

I det følgende er der et udpluk af regeringens forslag, med hovedvægten lagt på bekæmpelsen af international terrorisme:

- Der skal lovgives for at forhindre og optrevle finansiering af terrorisme.
- Straffeloven skal ændres, så der tages højde for den internationale terrorismes netværk.
- Der skal gennemføres en udvidet adgang til udlevering af terrorister.
- Der skal i EU udarbejdes en fælles definition af terrorisme og formuleres fælles strafferetlige rammer. Det praktiske politisamarbejde skal forstærkes.
- Der skal i udlændingeloven gennemføres en række ændringer. De skal følge op på det, der er besluttet i EU og i FN's Sikkerhedsråd. Det betyder:
 - At vi skal udvide samarbejdet mellem politiets efterretningstjeneste og Udlændingemyndighederne, også for at sikre, at der nægtes opholdstilladelse til udlændinge, når det er påkrævet af hensyn til statens sikkerhed.
 - At alle nødvendige foranstaltninger skal gennemføres for at undersøge og sikre, at asylansøgere ikke har deltaget i terrorhandlinger, hvis de skal have asyl. Det må sikres, at asylstatus ikke bliver misbrugt af gerningsmænd eller støttepersoner til terrorisme.
 - At terrorister eller aktive støtter til terrorisme – ikke skal have asyl i Danmark. Eller noget sted i verden – de skal stilles til ansvar for deres gerninger.
- Indsatsen mod menneskesmugling og hvidvaskning af penge skal forstærkes. Det indebærer også lovændringer.
- De danske efterretningstjenester skal styrkes – både PET og Forsvarets efterretningstjeneste. Det er helt nødvendigt, hvis vores internationale samarbejdsforpligtelser skal løftes. Det forudsætter flere ressourcer, mandskab og investeringer.
- Beredskabsloven ændres. I lyset af terrorhandlingen den 11. september 2001 skal der ske en øget koordinering med henblik på at sikre en bedre sammenhæng mellem de enkelte myndigheders beredskabsplanlægning m.v. Herunder oprettelse af et centralt epidemiråd og en udbyggelse af det nordiske samarbejde.
- Straffeloven ændres med henblik på at skærpe straffene for voldtægt markant.
- Børn og børnefamiliers vilkår skal forbedres. Der skal ske en udvidelse af barselsorloven, og denne skal gøres mere fleksibel.
- En nyorientering af arbejdsmarkedspolitikken. Der skal sættes mere direkte på hvad den enkelte kan og de jobmuligheder der er i lokalsamfundet. Hovedelementerne er et forenklet regelsæt og en øget digitalisering af administrationen, en målretning af indsatsen, forbedringer af servicen overfor virksomhederne og den enkelte, ændringer af økonomistyringen og en yderligere regionalisering.
- Der skal sættes mere på en bedring af arbejdsmiljøet.
- Nydanskernes kvalifikationer skal udnyttes bedre og integrationspolitikken skal i fokus med udgangspunkt i færdigheder og pligter.
- I et tæt samarbejde med virksomhederne skal seniorpolitikken styrkes.
- Der skal uddannes flere inden for sundhedsvæsenet og det er aftalt med amterne at 120.000 mennesker kan komme i ekstra behandling de næste tre år. Og ventetiderne skal nedbringes til under tre måneder.

7. okt. USA angriber Afghanistan

Knap en måned efter terrorangrebet 11. september svarer USA igen med et massivt angreb mod Afghanistan i et forsøg på at bekæmpe den terrormistænkte Osama bin Laden og hans al-Qaeda netværk.

20. nov. Folketingsvalg

Der afholdes valg til folketinget, som resulterer i følgende mandatfordeling:

Parti	Mandatfordeling	Ændring
Socialdemokratiet.....	52	-11
Radikale Venstre.....	9	2
Konservative Folkeparti.....	16	0
Socialistisk Folkeparti.....	12	-1
Dansk Folkeparti.....	22	9
Kristeligt Folkeparti.....	4	0
Venstre.....	56	14
Enhedslisten.....	4	-1
<i>I alt</i>	<i>175</i>	

Der blev sidst afholdt folketingsvalg 11. marts 1998.

20. nov. Kommunal- og amtsrådsvalg

Der blev afholdt kommunal- og amtsrådsvalg samtidig med folketingsvalget.

26. nov. Regeringsgrundlag for de næste fire år

Den kommende VK-regering fremlægger sit regeringsgrundlag for de kommende fire års arbejde. Her bringer vi et uddrag:

Økonomi: Regeringen vil føre en fast økonomisk politik, som sigter på at skabe flest mulige arbejdspladser i den private sektor, at nedbringe statens gæld og at sænke skatterne. Der er brug for en langsigtet og stabil økonomisk politik, som giver virksomhederne og borgerne ro og sikkerhed til at disponere.

- Den faste valutakurspolitik vil blive videreført. Kronens binding til euro'en inden for det snævre udsvingsbånd vil blive fastholdt og den økonomiske politik tilrettelagt med henblik herpå.
- Finanspolitikken vil blive indrettet med henblik på at sikre en nedbringelse af den offentlige gæld og renteudgifterne frem til 2010.
- Der skal være et robust overskud på betalingsbalancen, så udlandsgælden kan være afviklet hurtigst muligt.
- Inflationen og renten skal holdes på et lavt niveau.

Liberalisering: Regeringen vil liberalisere det danske el- og gasmarked for at øge effektiviteten i energiproduktionen og reducere forbrugerpriserne. Regeringen vil også forberede en privatisering af DONG og PostDanmark.

Skat: Der indføres et skattestop i stat, amt og kommuner. Det indebærer, at regeringen ikke vil hæve nogen skat eller afgift. Der indføres stop for stigningen i ejendomsværdiskatten. Loftet udgøres af det beløb, som boligejeren betaler i ejendomsværdiskat for året 2001. Forudsat at det fornødne råderum er tilvejebragt, vil regeringen fremlægge forslag til reduktion af skatten på arbejdsindkomst med ikrafttræden 1. januar 2004.

Erhverv: Regeringen vil føre en erhvervspolitik, der forbedrer virksomhedernes konkurrenceevne gennem målrettede reduktioner af skatter og administrative byrder mv. Der skal føres en dynamisk iværksætterpolitik, så det bliver mere attraktivt at starte og drive selvstændig virksomhed. Der vil blive fremlagt forslag om fremme af mulighederne for opsparring til etablering af selvstændig virksomhed. Regeringen vil desuden fremlægge en handlingsplan, "Flere iværksættere", som over en bred front vil indeholde initiativer, der kan sti-

mulere lysten til at forbedre muligheden for at starte selvstændig virksomhed.

I takt med, at der gennemføres reduktioner til landbruget, skal beskatningen af landbrugets produktionsjord afvikles.

Arbejde: Regeringen vil foreslå frihed til arbejdsformidling med det formål at skabe flere og konkurrerende jobformidlinger. Reformen vil sigte på at skabe et økonomisk incitament hos alle involverede parter til at skaffe så mange ledige i arbejde som muligt.

For at fremme fleksibilitet og bevægelighed på arbejdsmarkedet skal det være muligt at oprette tværfaglige A-kasser, for at forbedre muligheden for at give ledige medlemmer tilbud, der rækker uden for deres hidtidige fagområde.

Barselsorlov: Fra 1. januar 2002 vil alle forældre til nyfødte have ret til et års fleksibel barselsorlov til fulde dagpenge. Det er op til forældrene at fordele barselsorloven mellem sig.

Sundhed: Kan det offentlige sygehusvæsen ikke tilbyde undersøgelse og behandling inden for to måneder får patienten fra 1. juli 2002 mulighed for frit valg af behandling på privat sygehus eller i udlandet. Regeringen afsætter 1,5 mia. til at nedbringe ventelisterne.

Udlændingepolitik: Regeringen udarbejder et samlet udspil til en markant stramning af udlændingeloven og fremlægger et handlingsprogram for bedre integration af indvandrere.

U-landsbistand: Regeringen reducerer bevillingerne til udviklingsbistand og miljøbistand til udviklingslandene med samlet 1,5 mia. kr.

27. nov. Ny VK-regering

Der bliver 18 ministre i den nye regering. Det er tre færre end den SR-regering, som Venstre og Konservative afløser. 12 ministre kommer fra Venstre og 6 fra Det Konservative Folkeparti:

- Statsminister Anders Fogh Rasmussen (V)
- Økonomi- og erhvervsminister samt minister for nordisk samarbejde Bendt Bendtsen (C)
- Udenrigsminister Per Stig Møller (C)
- Finansminister Thor Pedersen (V)
- Beskæftigelsesminister Claus Hjort Frederiksen (V)
- Justitsminister Lene Espersen (C)
- Kulturminister Brian Mikkelsen (C)
- Minister for flygtninge, indvandrere og integration samt minister uden portefølje (Europaminister) Bertel Haarder (V)
- Skatteminister Svend Erik Hovmand (V)
- Trafikminister Flemming Hansen (C)
- Minister for videnskab, teknologi og udvikling Helge Sander (V)
- Fødevareminister Mariann Fischer Boel (V)
- Forsvarsminister Svend Aage Jensby (V)
- Miljøminister Hans Christian Schmidt (V)
- Indenrigs- og sundhedsminister Lars Løkke Rasmussen (V)
- Kirkeminister Tove Fergo (V)
- Undervisningsminister Ulla Tørnæs (V)
- Socialminister og minister for ligestilling Henriette Kjær (C)

2002

1. jan. Euro bliver sat i omløb i eurolandene

Den 1. januar 2002 bliver eurosedler og -mønter sat i omløb i eurolandene, og centralbankerne begynder at inddrage de

ationale valutaer. I en periode på op til 2 måneder vil man kunne benytte både euroen og de nationale sedler og mønter i forretningerne, men fra 1. marts vil kun euroen være lovligt betalingsmiddel i eurolandene.

Danmark har, ligesom Sverige og Storbritannien, ikke indført euroen. Den danske krone er imidlertid tæt knyttet til euro gennem valutasamarbejdet.

11. jan. En række råd og nævn nedlægges

VK-regeringen fremlægger sin plan *Mere velfærd og mindre bureaukrati – sanering af råd, nævn, udvalg og centre*. Omkring 150 råd og nævn skal enten nedlægges eller sammenlægges. Saneringen af råd, nævn, udvalg og centre ventes at give en samlet besparelse på omkring 0,3 mia.kr. i 2002. Dertil kommer yderligere, betydelige besparelser på tilskud og puljer.

29. jan. Forslag til Finanslov 2002

Den nye regering ønsker at omprioritere 7 mia. kr. for at sikre bedre sygehuse, ældrepleje og barselsorlov i forhold til det finanslovsforslag der blev fremsat i august af den tidligere regering. Skatten skal holdes i ro.

De forøgede udgifter skal finansieres ved at spare på de statslige udgifter (4,5 mia.kr.) og på bistanden til ulande og Østeuropa (1,5 mia.kr.) i 2002. Herudover regnes med øvrige budgetforbedringer på 1 mia.kr. Forslaget skal danne grundlag for forhandlinger den næste måneds tid med de øvrige partier i Folketinget.

6. feb. Finanslovsforlig mellem Dansk Folkeparti og regeringen

Dansk Folkeparti og regeringen indgår forlig om finanslov 2002. Finanslovsforhandlingerne kom til at betyde, at der skal spares mindre på uddannelserne, og at den i forvejen forbedrede barselsorlov nu kan strække sig til 66 uger, dog på en lavere sats.

Hovedelementerne i finanslovsforliget:

Sygehuse: Flere behandlinger på sygehusene og frit valg på sundhedsområdet. Sygehusene får tilført 1,5 mia. kr. til kortere ventelister. Pengene vil gå til de amter der sørger for højere aktivitet på sygehusene. Der indføres også frit sygehus valg så patienten kan vælge mellem privathospital eller behandling i udlandet, hvis det offentlige ikke kan tilbyde behandling inden to måneder.

Ældre: De ældres skal sikres et generelt løft i ældreplejen og tilføres 500 mio. kr. (Ældre pakken). De ældre skal også have et frit valg i forhold til hvilken type hjemmehjælp de ønsker og frit valg i valg af plejehjem. Den ældre skal sikres ret til at få sin ægtefælle med. Selvejende ældreboliginstitutioner får tilført 75 mio. kr. til forbedringer.

Den omstridte dødepakke bliver ophævet. Det betyder at der udbetales social pension i tre måneder til den efterladte ægtefælle ved dødsfald når begge ægtefæller modtager social pension. Det koster 160 mio. kr.

En pulje på 150 mio. kr. skal bruges til forskellige sociale forbedringer.

Pensionisternes varmetillæg forbedres med et standardfradrag på ti pct. fra 1. januar 2003.

Barsel: Barselsorloven forlænge til 52 uger for fulde dagpenge, og den gøres mere fleksibel så en del af den kan udskydes. Det bliver også muligt at forlænge barselsorloven med 14 uger på en lavere sats. Forældreorloven afskaffes. Børn født mellem 1. januar 2001 og til lovens vedtagelse kan frit vælge mellem gammel og ny ordning.

Forskning og it: Regeringen vil bruge 400 mio. kr. ekstra på forskning og it. Finansieres med midler fra såkaldte UMTS-penge, der stammer fra auktionen over mobillicenser.

Pensionsopsparing: Den særlige pensionsopsparing på 1 pct. laves om til en individuel pensionsopsparing, og det bliver muligt at sætte pengene andre steder end hos ATP. I dag får alle udbetalt det samme beløb. Fremover får den enkelte lønmodtager udbetalt sit eget bidrag plus forrentning.

Erhverv: En erhvervspakke på 500 mio. kr. skal forbedre erhvervslivets konkurrenceevne. Blandt elementerne er mere lempelige kredittider for moms og en højere momsgrænse, så flere små virksomheder kan undlade at lave momsregnskab. Det skal også gøres mere attraktivt for virksomhederne at få en del af lønnen udbetalt i aktier.

Forsvar: Sammen med forsvarsforligsparterne S, R og KrF vil regeringen søge enighed om at bruge 750 mio. kr. over to år fra Miljø, Freds- og Stabilitetsreserven til forsvarets internationale opgaver.

Sociale forbedringer: Den såkaldte satspulje på i år 140 mio.kr. målrettet til sociale forbedringer skal udmøntes sammen med statspuljepartierne S, R, SF og KrF.

BESPARELSER:

Staten: I forhold til finansloven for 2001 skal der effektiviseres i staten. Der er indregnet en budgetforbedring i årene 2002-2005 på 1, 3, 5 og 7 pct. i forhold til det forudsatte niveau. Politi og forsvar er fritaget for disse besparelser.

Der spares 2,2 mia. ved at afvikle eller skære i en række puljer og tilskud. Statstilskuddet til hjemmehjælp bliver skåret ned til halvdelen. Tilskuddet til rengøring nedsættes fra 50 til 40 pct. og tilskud til alt andet falder væk. *Ulandsbistand* og miljøstøtte til ulandene skal bidrage med 1,5 mia.

Ekstrabesparelsen på uddannelsesområdet på 650 mio. kr. , som VK-regeringen havde lagt oven i SR-regeringens forslag fra august, er taget af bordet. De 650 mio. kr. findes i stedet på statens reserver.

21. feb. Forlig for 650.000 offentligt ansatte

Forhandlingerne om en ny overenskomst for 650.000 lærere, sygeplejersker, pædagoger og andre ansatte i amter og kommuner sluttede tirsdag med et forlig. Der bliver tale om et tre-årigt forlig, og lønmodtagerne får to ekstra feriedage. Forliget går ud på en generel lønstigning på 5,55 procent over tre år, hvilket er en reallønsstigning, hvis skønnet om en samlet inflation på 5,1 procent holder. 1,87 procent af den samlede lønsum øremærkes til lokale lønforhandlinger.

20. mar. Finansloven for 2002 vedtaget

Med 98 stemmer mod 10 vedtog Folketinget finansloven for 2002. Samtlige af Folketingets partier på nær SF og Enhedslisten stemte for loven. (nr. 70, 2002)

14. jun. Aftale mellem regeringen og Kommunernes Landsforening om kommunernes økonomi

Aftalen for 2003 er den første aftale efter 4-årsaftalen, som udløber med udgangen af 2002 og den første aftale efter regeringsskiftet i november. Forhandlingssituationen har derfor også været en anden end i de seneste år.

Hovedtemaet i dette års forhandlinger har været spørgsmålet om udgangspunktet for beregning af vækstrammen samt vækstrammens størrelse. Af andre centrale forhandlingstermaer kan nævnes anlægsniveau og lånemuligheder til især folkeskolebyggeri, overensstemmelse mellem signaler og

vækstramme og kommunale frihedsgrader. Herudover har et helt særskilt forhandlingstema været folkeskolen.

Aftalen levner ikke plads til serviceudvidelser i KL-kommunerne set under ét, og de kommunale skatter skal holdes i ro i 2003. Hvis man i en kommune ønsker at hæve serviceniveauet på enkelte områder, kan det kun ske gennem en omprioritering. Med aftalen er der skabt mulighed for at imødegå det demografiske udgiftspres for kommunerne under ét næste år. Men aftalen vil betyde, at der vil være kommuner, som næste år må igennem alvorlige besparelser.

14. jun. Aftale mellem regeringen og Amtsrådsforeningen om amternes økonomi i 2003

Med aftalen er regeringen og amterne enige om en klar prioritering af sundhedsområdet, som i alt får tilført godt 1,2 mia. kr. mere i 2003 – heraf 750 mio. kr. til udbygning på sygehusområdet og 500 mio. kr. til dækning af stigende medicinudgifter. Med aftalen bidrager amterne til at overholde skattestoppet, hvilket indebærer at udskrivningsprocenten holdes uændret i 2003.

1. jul. Danmark overtager EU-formandskabet

Danmark er formandskabsland for den Europæiske Union fra den 1. juli til den 31. december 2002. Det danske formandskabs hovedprioritet er at afslutte udvidelsesforhandlingerne med op til ti nye medlemslande. De 13 kandidatlande er Bulgarien, Cypern, Estland, Letland, Litauen, Malta, Polen, Rumænien, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet, Ungarn og Tyrkiet. Det danske formandskab vil også prioritere en række andre vigtige spørgsmål på EU's dagsorden, herunder frihed, sikkerhed og retfærdighed, bæredygtig udvikling, sikre fødevarer og globalt ansvar.

10. jul. Laveste aktiekurser på Wall Street i fire år

De seneste aktiekursfald er kommet efter, at teleselskabet Qwest Communications kom i myndighedernes søgelys i den seneste af en række erhvervsskandaler i USA. Tidligere på året er giganter som Enron, WorldCom, Merck og Xerox kommet i søgelyset på grund af omfattende regnskabssvindel.

20. aug. Århundredets oversvømmelse i Europa

Centraleuropa plages i disse dage af omfattende oversvømmelser. Især Østrig, Tjekkiet, Slovakiet og Tyskland er hårdt ramt af særdeles voldsomme regnskyl, som har bevirket stærkt stigende vandstande i bl.a. floderne Donau, Elben og Molda og gennembrud af mange dier. Flere store byer er plaget af de alvorlige oversvømmelser herunder Prag og Dresden. Eksperters anslår, at der alene i Tyskland er ødelæggelser for ti milliarder euro.

27. aug. Forslag til Finanslov 2003

Finansministeren fremsætter lovforslag nr. 207 af 27. august til finanslov for finansåret 2003.

19. okt. Irsk ja til Nice-traktaten

De irske vælgere godkender Nice-traktaten ved folkeafstemningen. Nice-traktaten er EU's udvidelsestraktat og det vil derfor nu være muligt at afslutte udvidelsesforhandlingerne på EU-topmødet i København i december måned.

24-25. okt. Møde i Det Europæiske Råd

Det Europæiske Råd beslutter, at tiltrædelsesforhandlingerne afsluttes med 10 lande (Cypern, Estland, Letland, Litauen, Malta, Polen, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet og Ungarn) i år. Det danske formandskab vil nu fortsætte optagelsesforhandlingerne, som for de 10 første landes vedkommende søges

afsluttet forud for Det Europæiske Råds møde i København til december.

Ansøgerlandene får fra 2004 adgang til 25 pct. af den direkte landbrugsstøtte. Det indføres derefter med årlige hop på 5 pct. frem til og med 2007. Herefter justeres med 10 procentstigninger indtil de nye medlemsstater i 2013, når det støtte-niveau, der til den tid er gældende i det nuværende EU.

Indfasningen vil finde sted inden for en ramme af finansiell stabilitet, hvor de samlede årlige udgifter til markedsrelaterede udgifter og direkte betalinger i et EU med 25 medlemsstater – i perioden 2007-2013 ikke må overstige det beløb i faste priser, der blev fastsat som loft for udgifterne i 2006. Det samlede nominelle beløb skal holdes under dette 2006-tal forhøjet med 1 pct. om året.

3. nov. Aftale om finansloven for 2003

Regeringen og Dansk folkeparti indgår aftale om finanslov 2002. Finansloven for 2003 er et kludetæppeforlig der består af en række delaftaler med forskellige politiske partier. Den samlede økonomiske politik bygger på tre overordnede målsætninger: Fortsat nedbringelse af den offentlige gæld, skattestoppet skal overholdes, og at der fortsat skal føres en stram finanspolitik på grund af den økonomiske situation, herunder særligt et presset arbejdsmarked.

Her bringes nogle af de centrale elementer i finanslovsaftalen:

Personlige tillæg for pensionister: Som en sidste brik i finanslovsuspillet blev indgået aftale mellem VK-regeringen og Dansk Folkeparti om flere penge til pensionisterne næste år. Pensionister, der kun har folkepensionens grundbeløb og pensionstillæg, får i 2003 en engangsydelse før skat på 5.000 kr. Den samlede udgift skønnes til 420 mio. kr. VK-regeringen og Dansk Folkeparti indgik desuden en aftale, der skal sikre økonomisk vanskeligt stillede pensionister tilskud til briller, tandproteser og fodbehandling. Udgiften skønnes at udgøre 97 mio. kr. i 2003.

Afgifter på spiritus og cigaretter sænkes: Afslutningsvist blev regeringspartierne og Dansk Folkeparti også enige om at sænke afgifterne på spiritus og cigaretter svarende til 43,75 kr. pr. flaske spiritus og 4 kr. pr. pakke cigaretter i forbindelse med ophøret af 24 timers reglen pr. 1. januar 2004. Desuden sænkes sodavandsafgiften svarende til 62,5 øre/liter.

Forbedrede rammer for iværksættere: En af de andre brikker i det sidste forlig er at der afsættes 50 mio. årligt over de kommende fire år til initiativer, der skal forbedre rammerne for iværksætterne i Danmark. Formålet er at styrke den danske iværksætterkultur, administrative lettelser, bedre erhvervsservice/iværksætterkultur, samt nemmere adgang til finansiering af start og udvikling af egen virksomhed.

Flere i arbejde: Et bredt forlig om en arbejdsmarkedsreform der blev indgået mellem regeringen, Dansk Folkeparti, Socialdemokratiet, Det Radikale Venstre og Kristeligt Folkeparti. Jobplanen skal gøre aktiveringen mere målrettet. For at gøre det mere attraktivt at gå fra kontanthjælp til arbejde bliver der lagt loft over kontanthjælpen plus andre offentlige tilskud.

Trafikforlig: Forlig med Dansk Folkeparti, der sikrer 360 mio. kr. til forbedringer af jernbanenet og til vedligeholdelse af motorveje. Finansieres via fjernelse af tilskud til billetter og det bliver derfor fremover dyrere at køre med bus og tog.

Værftsstøtte: Forlig med alle folketingets partier om statsstøtte til skibsbyggeri på 325 mio. kr. EU's betingelse for at acceptere at der gives statsstøtte er, at Danmarks Skibskreditfond betaler et tilsvarende beløb.

Boligpakke: 1 mia. kr. ekstra til ungdomsboliger over fire år. Også flere penge til handicapboliger og til almindelige familiebøliger. Der forventes at blive etableret omkring 4.000 nye lejerboliger og 2.500 nye taglejligheder over de næste fem år. Forliget blev indgået mellem regeringen, Socialdemokratiet, Det Radikale Venstre, Dansk Folkeparti og Kristeligt Folkeparti.

Finansiering:

- 150 mio.kr. overføres til statskassen fra Arbejdsmarkedets feriefond
- DONG afdrager ekstraordinært på statslån: 400 mio. kr.
- Overførsel af 300 mio. kr. fra Hypotekbankens reserver til statskassen.
- Nedtrapning af partistøtten: 2,5 mio. kr.
- Forbedring af landbrugets konsulentordning droppes: 20 mio. kr.
- Endelig nedskrives den generelle reserve til uforudsete udgifter fra 500 mio. kr. til 125 mio. kr., hvilket giver: 375 mio. kr.

9. dec. Finansloven for 2003 vedtaget

Med 101 stemmer mod 11 vedtog Folketinget finansloven for 2003. Samtlige af Folketingets partier på nær SF og Enhedslisten stemte for loven. (L1, 2002)

12.-13. dec. EU-topmøde i København

På Det Europæiske Råds møde blev tiltrædelsesforhandlingerne for optagelsen af Cypren, Estland, Letland, Litauen, Malta, Polen, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet og Ungarn i EU afsluttet. EU kan nu se frem til at byde de ti nye lande velkommen, som fuldgældige medlemmer fra den 1. maj 2004 - under forudsætning af, at der ved de folkeafstemninger, der nu skal afholdes i de ti lande opnås tilslutning om optagelse i EU. Udvidelsen kommer de første tre år til at koste 305 milliarder kroner eller 190 kroner pr. indbygger i de nuværende EU-lande.

2003

27. feb. Skattereform forelægges

Regeringen fremlægger lovforslag om lavere skat på arbejdsindkomst.

8. mar. Folkeafstemning om medlemskab af EU - Malta

54 pct. stemte ja, 46 pct. nej.

20. mar. USA indleder angreb på Irak

USA har samlet en koalition af 45 lande, herunder Danmark, som er villige til at støtte eller deltage i en amerikansk-ledet aktion mod Irak. USA formåede dog ikke, at opnå bred støtte i FN-regi inden iværksættelsen af angrebet på Irak. Lande, som Tyskland, Frankrig og Rusland, er ikke med i koalitionen, fordi de ville give Saddam Hussein en længere tidsfrist til en afvæbning af landet. Krigen har været forestående gennem længere tid, og forud for angrebet har været en lang periode med diplomatiske tovtækkerier i FN-regi for at opnå enighed om, hvilke sanktioner, der skulle iværksættes over for Irak, der ikke har levet op til FN's krav om en afvæbning af landet.

23. mar. Slovenien stemmer ja til medlemskab af EU

89 pct. stemte ja, 11 pct. nej.

12. apr. Ungarn stemmer ja til medlemskab af EU

84 pct. stemte ja, 16 pct. nej.

1. maj Den militære krig i Irak er slut

Den militære krig i Irak er slut - USA og dets allierede sejrede. Det sagde USA's præsident, George W. Bush, da han afsluttede seks ugers Irak-krig. Koalitionstyrkerne skal nu være med til at sikre og genopbygge landet, og jagten på masseødelæggelsesvåben og de tidligere irakiske ledere fortsætter.

11. maj Litauen stemmer ja til medlemskab af EU

91 pct. stemte ja, 9 pct. nej. Valgdeltagelsen blev 64 pct.

17. maj Slovakiet stemmer ja til medlemskab af EU

92 pct. stemte ja, 8 pct. nej.

4. jun. Skattereformen vedtaget

Og efter at have ført forhandlinger med folketingets partier er der indgået en aftale med Dansk Folkeparti.

- Antallet af skatteydere, der skal betale mellemskat på 6 pct. halveres fra 1,8 mio. til 900.000 personer.
- Mellemskattegrænsen forhøjes hvert år med 12.000 kr. fra 2004 til 2007. I 2007 er mellemskattegrænsen således forhøjet med i alt med 48.000 kr.
- Der indføres et beskæftigelsesfradrag som øger gevinsten ved at arbejde med op til ca. 2.300 kr. årligt. En besparelse af denne størrelse gælder dog kun for indkomster på 270.300 kr. eller højere. Ved en indkomst på eksempelvis 180.000 kr. vil besparelsen være af størrelsesordenen 1.500 kr.
- Regeringen vil ikke røre ved niveauet for overførselsindkomster.
- Regeringen finansierer skattelettelsen på ca. 10,5 mia. ved at sænke niveauet for væksten i det offentlige til 0,7 pct. i 2004 og 0,5 pct. i 2005.

Lovforslaget blev vedtaget med 60 stemmer (V, DF og KF) mod 42 (S, SF, EL og KRF); 5 (RV) stemte hverken for eller imod. (L219, 4. juni 2003)

8. jun. Polen stemmer ja til medlemskab af EU

77 pct. stemte ja, 23 pct. nej.

11. jun. Nordisk aftale om fælles kamp mod finanskriser

Ved et møde på Island indgår centralbankcheferne i Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige en aftale om fælles håndtering af fremtidige finansielle og valutariske kriser.

13. jun. Aftale om kommunernes økonomi i 2004

Aftalen mellem regeringen og Kommunernes Landsforening har primært fokus på økonomi og indeholder ikke nye bånd på den kommunale opgaveløsning. Der er indgået aftale om en realvækst på 875 mio. kr., svarende til 0,7 pct. i 2004. Det er en stram vækstramme, der ikke vil give plads til generelle forbedringer i den kommunale service, bl.a. pga. af en forventning om et stigende antal skolebørn og flere ældre. Forbedringer på serviceområdet skal derfor finansieres gennem omprioriteringer og effektiviseringer. Aftalen giver endelig plads til en række forbedrede lånemuligheder for kommunerne, fordi der fortsat er et stort anlægsbehov på især folkeskoleområdet.

14. jun. Aftale om amternes økonomi i 2004

Amtsrådsforeningen har indgået aftale med regeringen om amternes økonomi i 2004. Aftalen giver plads til en samlet

realvækst i amternes nettodriftsudgifter på 1,35 mia. kr. eller 1,7 pct. Heraf går 700 mio. kr. til sundhedsvæsenet, 400 til socialområdet og uddannelse og knap 250 til medicin. Aftalen giver endelig plads til en række forbedrede lånemuligheder for amterne.

15. jun. Tjekket stemmer ja til medlemskab af EU
77,3 pct. stemte ja til EU-medlemskab og 22,7 pct. stemte nej. Valgdeltagelsen var på 55,2 pct.

2. jul. Rekordstor valutabeholdning
Danmarks valutaeserver vokser i juni med 5,1 mia. kr. til ny historisk rekord: 233,8 mia. kr. ultimo juni. Valutabeholdningen er fordoblet siden sommeren 2001.

13. aug. Norsk rentesækning
Norges centralbank sænker renten med et helt procentpoint til 3 pct. Det er sjette rentesækning i Norge på et år, hvor renten i alt er nedsat fra 7 til 3 pct. Resultatet har bl.a. været en tilsvarende svækkelse af den norske kroners kurs og dermed en styrkelse af Norges konkurrenceevne.

13. aug. Beslutning om tyske skattelettelser
Den tyske regering beslutter at gennemføre en skattereform, der indebærer skattelettelser. Formålet er at sætte skub i tysk økonomi og beskæftigelse.

26. aug. Forslag til finanslov for 2004
Finansministeren fremsætter lovforslag nr. L 229 til finanslov for året 2004. Forslaget opererer med et uændret overskud på statsfinanserne på 5,3 mia. kr. Finanslovsforslaget ventes sammen med de indgåede kommuneaftaler for 2004 at bidrage til en forøgelse af den økonomiske aktivitet i Danmark svarende til 0,4 pct. af BNP.

27. aug. Supplerende regeringsgrundlag
VK-regeringen fremlægger et supplerende regeringsgrundlag med titlen "Vækst, velfærd, fornyelse II" som i en lang række punkter beskriver de initiativer og lovforslag, regeringen vil tage i den resterende del af valgperioden.

14. sep. Sverige siger nej til euroen
Ved en folkeafstemning siger 56,1 pct. af de afgivne stemmer nej til euroen, mens 41,8 pct. siger ja. 2,1 pct. stemmer blankt. Valgdeltagelsen lå på 81,2 pct. Den svenske centralbankchef fastslår, at den hidtidige pengepolitik med flydende kronkurs fortsætter.

14. sep. Estland siger ja til medlemskab af EU
Ved en folkeafstemning i Estland siger 66,9 pct. af stemmerne ja til EU-medlemskab. Valgdeltagelsen var på 63 pct. EU-medlemskabet træder i kraft 1. maj 2004.

20. sep. Letland siger ja til medlemskab af EU
Som det sidste af de baltiske lande siger Letland ja til EU-medlemskab ved en folkeafstemning, hvor 67 pct. af stemmerne siger ja til EU. Valgdeltagelsen var på 73 pct.

4. okt. Møde i Det Europæiske Råd
Ved et ekstraordinært møde i Rom indledes den regeringskonference, som på grundlag af et udkast fra EU-Konventet skal nå til enighed om en ny forfatningstraktat for EU. Regeringskonferencen skal tage stilling til i alt 465 artikler i forfatningsudkastet, der bl.a. foreslår en beskæring af medlemslandenes vetoret og en ændret opbygning af EU-Kommissionen.

8. nov. Aftale om finansloven for 2004
VK-regeringen og Dansk Folkeparti indgår aftale om finansloven for 2004, som indebærer en realvækst i det offentlige forbrug på 0,7 pct. i 2004 og 0,5 pct. årligt i årene 2005 til 2010. Herudover skal skattestoppet fortsætte, og der skal ske en lettelse af mellemskatten og indføres et særligt beskæftigelsesfradrag fra 1. januar 2004. Samlet indebærer aftalen en finanspolitisk lempelse, som vil medføre en ekstra vækst i BNP på 0,4 pct. og påvirke beskæftigelsen i positiv retning.

Her bringes nogle af de centrale elementer i finanslovsaftalen:

Flerårsaftale for politiet 2004-2006: Politiet skal styrkes og moderniseres i den kommende tre-årige periode. Der skal således ansættes 450 nye betjente, og i alt 720 flere betjente skal ud "på gader og stræder" og varetage egentligt politiarbejde. Det skal bl.a. muliggøres ved en modernisering af politiets IT-systemer. Indsatsen mod hensynsløse trafikanter skærpes. Anklagemyndigheden styrkes med et rejsehold på 12 politijurister. Desuden sker der i 2004 en engangsudbetaling af overarbejde svarende til 250 årsværk. I alt får politiet et bevillingsløft på 1.807 mio. kr. i aftaleperioden.

Flerårsaftale om kriminalforsorgen 2004-2007: Dømtene skal hurtigere i fængsel. Der etableres ca. 100 flere fængselspladser i aftaleperioden. Hertil kommer nye pladser til unge kriminelle. Der planlægges og projekteres opførelse af et nyt lukket fængsel med mindst 250 pladser i Østdanmark. Fængslet skal først stå færdigt i 2010. I alt tilføres kriminalforsorgen 1.486 mio. kr. i aftaleperioden.

Hjemsendelse af afviste asylansøgere: Der udarbejdes en samlet handlingsplan, som skal foreslå, hvordan udsendelsesindsatsen kan forbedres yderligere. Der oprettes en særlig udsendelsesenhed i Integrationsministeriet. Danmark vil stille krav om, at modtagerlande af dansk u-landsbistand ikke lægger hindringer i vejen for, at dets egne statsborgere kan udsendes fra Danmark.

Nedsættelse af afgift for øl og mineralvand: Med virkning fra 5. januar 2004 nedsættes afgiften på emballager til øl og mineralvand med 80 pct. Samtidig omlægges ølafgiften provenuneutralt fra afgiftsklasser til glidende skala efter alkoholindhold. Formålet er at begrænse grænsehandelen.

Vækst i erhvervslivet: Der igangsættes et strategisk program for forskning i velfærd. Hertil afsættes 25 mio. kr. i perioden 2004-2007. En velfærdskommission er allerede nedsat, hvortil der er bevilliget 18 mio. kr. i 2004 og 14 mio. kr. i 2005. Der afsættes de næste fire år 275 mio. kr. til en handlingsplan, der skal skabe nye og bedre rammer for samspil mellem erhvervsliv og videninstitutioner om forskning og innovation. Rammerne for at starte og drive egen virksomhed forbedres ved at tilføre 55 mio.kr. i 2004 og derefter 50 mio. kr. årligt til at ligestille selvstændige og lønmodtagere med hensyn til fradragsret for pensionsindbetalinger m.m. Der etableres et særligt Iværksætterakademi, som skal give studerende viden om at starte og drive egen virksomhed. Hertil afsættes 10 mio. kr. årligt i årene 2004-2007.

Regionalpolitik: For langdistancependlere bosat i 50 særligt udpegede udkantsområder forbedres befordringsfradraget. Det sker konkret ved at fradraget for denne gruppe fordobles til 1,60 kr. pr. km for befordring over 100 km pr. dag mellem hjem og arbejde. Ordningen skal tages op til revision efter 2006.

Bolig: Der indføres fra 1. januar 2004 et bindende maksimumbeløb for anskaffelsessummen for alment nybyggeri, hvis byggeriet skal modtage offentlig støtte. Formålet er at stoppe

tendensen til reale prisstigninger i anskaffelsesudgifterne for alment byggeri og samtidig undgå meget dyrt alment byggeri. Der iværksættes herudover i nogle kommuner og boligorganisationer en forsøgsordning, der skal gøre det muligt for lejere i de almene boliger at overtage deres bolig til privat ejendom.

Øget indsats for de ældre: Der udbetales en skattepligtig supplerende pensionsydelse på 5.100 kr. årligt til folkepensionister, der ikke har indkomster udover den sociale pensions grundbeløb og pensionstillæg. Ydelsen vurderes at medføre en merudgift for det offentlige på ca. 430 mio. kr. i 2004.

Finansiering: Udbyttepolitikken i DONG A/S ændres på en sådan måde, at skattebetalingen forøges med 150 mio. kr. i 2004. Scandlines AG indfører en udbyttepolitik, som også medfører skatteindtægter. Der overføres op til 100 mio. kr. af renteafraksten fra Feriekonto til staten i 2004. Der overføres 350 mio. kr. i 2004 fra Hypotekbankens reserver til statskassen. Den generelle reserve til finansiering af uforudsete udgifter nedskrives til 125 mio. kr. Endvidere nedskrives social- og sundhedspuljen til 570 mio. kr. årligt, ligesom den afsatte anlægsreserve nulstilles.

25. nov. Krise i euro-samarbejdet

Ved et finansministtermøde i Bruxelles lykkes det Frankrig og Tyskland at slippe for sanktioner fra EU, selv om de to lande i flere år har overtrådt vækst- og stabilitetspagtens regler for de offentlige finanser. De franske og tyske budgetunderskud overstiger 3 pct. af BNP, som er det maksimalt tilladte underskud. Med suspensionen af sanktionsreglerne er der rokket ved grundlaget for hele euro-samarbejdet. EU-kommissionen udtrykker sin stærke utilfredshed.

3. dec. Aftale om EU-borgeres arbejde i Danmark

VK-regeringen indgår aftale med Socialdemokraterne, Kristendemokraterne, Det Radikale Venstre og SF om de fremtidige regler for europæisk arbejdskrafts adgang til det danske arbejdsmarked. Aftalen betyder bl.a., at lønmodtagere fra de nye østeuropæiske EU-lande, som kommer til Danmark, skal arbejde på de samme løn- og ansættelsesvilkår, som gælder for danske lønmodtagere.

12. dec. EU's forfatningstraktat udskudt

Ved et topmøde i Bruxelles mellem EU's stats- og regeringschefer bryder forhandlingerne om en EU-forfatning sammen allerede på førstedagen. Det er bl.a. uenighed om den fremtidige vægtfordeling af stemmerne i EU's Ministerråd, som fører til sammenbruddet i forhandlingerne. En dansk folkeafstemning om EU-forfatningen er dermed skudt et godt stykke ud i fremtiden.

13. dec. Saddam Hussein pågribes i Irak

Amerikanske soldater pågriber den tidligere irakiske diktator i live. Han blev fundet i en jordhule i det centrale Irak.

2004

9. jan. Udspil om ny kommunal struktur

Den af regeringen nedsatte strukturkommission fremlægger en 1.300 sider lang betænkning, som lægger op til, at landets 271 kommuner reduceres til ca. 100 kommuner, og at de 13 amtskommuner omdannes til 5-8 regioner. Indenrigsministeren siger efterfølgende, at regeringen går ind for betænkningens forslag om færre og større kommuner og amtskommuner. Den nye kommunale struktur ventes tidligst at være på plads i 2006.

11. feb. Balterne med i Nordisk Investeringsbank

I Helsingfors underskrives en aftale om, at de tre baltiske lande, Estland, Letland og Litauen, med virkning fra 1. januar 2005 optages som fuldgældende medlemmer af Den Nordiske Investeringsbank, som samtidig skifter navn til Nordisk-Baltisk Investeringsbank. Det er første gang de baltiske lande bliver medlem af en nordisk mellemstatslig institution.

10. mar. Regerings-forslag om nyt dansk forsvar

Regeringen fremlægger et oplæg til forsvarsforlig for perioden 2005-09. Forslaget indebærer den mest markante omstilling af dansk forsvar siden 2. verdenskrig. Truslen mod dansk landområde er væk, og forsvaret skal nu indrettes på at bekæmpe international terrorisme.

11. mar. Terror-bomber i Spanien

13 bomber placeret i forskellige regionaltog på vej mod Madrids centrum eksploderer i morgenens myldretidstrafik. Resultatet er 191 dræbte og mere end 1400 sårede. Det sker tre dage før valget til det spanske parlament. Dagen efter demonstrerer over 10 millioner spaniere mod udåden. Den spanske regering beskylder hurtigt den baskiske terrororganisation ETA for massedrabet, men sporene peger mere i retning af terror-netværket Al Qaeda.

11. mar. Historisk lav rente i Norge

Norges centralbank sænker renten med et kvart procentpoint. Siden december 2002 har den norske centralbank gennemført i alt ti rentenedsættelser fra 7 pct. til nu 1,75 pct. Med den seneste nedsættelse er renten den laveste i Norge siden landet blev selvstændigt i 1905. Den ledende norske rentesats er nu lavere end renten i euroområdet.

14. mar. Valg og regeringsskifte i Spanien

Parlamentsvalget i Spanien i skyggen af terrorbomberne tre dage tidligere bliver et stort og overraskende nederlag for det konservative regeringsparti. Socialistpartiet går frem og bliver Spaniens største parti. Socialistpartiets leder siger, at han som kommende regeringschef vil trække de 1300 spanske soldater hjem fra Irak.

16. mar. Udspil om finanspolitisk lempelse

Regeringen ønsker at igangsætte et økonomisk opsving og spiller ud med forslag om skattelettelser, fremrykkede offentlige investeringer og flere penge til efteruddannelse. Denne finanspolitiske lempelse skønnes at nedbringe ledigheden med 12.000 frem mod årsskiftet.

29. mar. Politisk forlig på energiområdet

Et stort flertal i Folketinget indgår et forlig, som fastlægger de fremtidige spilleregler på energiområdet. Ifølge aftalerne overtager staten ejerskabet af det overordnede el-net. Samtidig afklares kapitalforholdene i el-selskaberne. Der skal opføres to nye havmølleparker samtidig med at gamle uheldigt placerede vindmøller fjernes. Aftalerne rummer også øget forskning og udvikling på energiområdet. Endelig sikres, at al el fremover skal sælges på markedsvilkår.

19. apr. Mæglingsforslaget godkendes

Forligsmandens mæglingsforslag til nye overenskomster på arbejdsmarkedet godkendes med 98,8 pct. af stemmerne på arbejdsgiverside og med 57,5 pct. på lønmodtagersiden.

24. apr. Ny forsvarsminister

Søren Gade (V) udnævnes til ny forsvarsminister efter partifællen Svend Aage Jensby, der valgte at træde tilbage som

minister efter kritik for brud på tavshedspligten i folketingets kontroludvalg.

26. apr. Regeringen foreslår en kommunalreform

På grundlag af Strukturkommissionens betænkning fra januar fremlægger regeringen sit udspil til en kommunal reform. Der lægges op til et Danmark, hvor alle kommuner skal omfatte mindst 25.000-30.000 indbyggere. De nuværende 13 amtskommuner foreslås reduceret til fem regioner.

1. maj EU udvides med ti nye medlemslande

EU udvides med ti nye medlemmer, nemlig Estland, Letland, Litauen, Polen, Tjekkiet, Slovakiet, Ungarn, Slovenien, den græske del af Cypern samt Malta. Tilsammen har de ti lande 75 millioner indbyggere. Det udvidede EU omfatter nu 25 lande med 454 millioner mennesker.

14. maj Kronprinsen gifter sig

Kronpris Frederik gifter sig med den australsk fødte Mary Donaldson.

10. juni Forlig om forsvaret

Et stort flertal i Folketinget omfattende seks partier indgår forlig om forsvaret for perioden 2005-09. Forliget indebærer bl.a., at værnepligten nedsættes til fire måneder, og at der ikke indkøbes nye ubåde.

12. juni Aftale om kommunernes økonomi

Finansministeren Thor Pedersen indgår på regeringens vegne forlig med Kommunernes Landsforening om kommunernes økonomiske ramme for 2005. Dagen før indgik ministeren en lignende aftale med Amtsrådsforeningen om amtskommunernes økonomi næste år.

13. juni Valg til Europaparlamentet

Kun 45,5 pct. af vælgerne i EU-landene afgav deres stemme, hvilket er den hidtil, laveste valgdeltagelse til Europaparlamentet, der nu omfatter 732 mandater heraf 14 danske. I Danmark stemte 47,9 af vælgerne. Valget blev en stor sejr til den tidligere statsminister Poul Nyrup Rasmussen fra Socialdemokraterne, mens Venstre, Junibevægelsen og Folkebevægelsen mod EU blev valgets tabere. I Sverige, Storbritannien og de fleste andre EU-lande gik unionsmodstanderne imidlertid frem.

17. juni Enighed om en forfatning for EU

Stats- og regeringscheferne fra de 25 EU-lande når til enighed om et forslag til en forfatning for EU. Samtlige EU-lande skal imidlertid efterfølgende godkende forslaget før forfatningen kan træde i kraft. I flere lande, herunder Danmark, er det besluttet at bringe forfatningsforslaget ud til en folkeafstemning.

24. juni Ny kommunal struktur i Danmark

Et folketingsflertal bestående af regeringspartierne og Dansk Folkeparti enes om en ny kommunal struktur på grundlag af Strukturkommissionens betænkning. De 13 amter nedlægges og sygehusopgaverne overtages af fem store regioner med "hovedstæder" i Ålborg, Viborg, Vejle, Sorø og Hillerød. Regionerne får ikke mulighed for selv at udskrive skatter. Kommunerne, der skal overtage amternes øvrige opgaver, bliver også færre, men større: De 271 kommuner skal reduceres til omkring 100. I november 2005 afholdes kommunalvalg i de nye sammenlagte kommuner. Den ændrede kommunale inddeling med den nye opgave- og byrde-fordeling skal træde i kraft 1. januar 2007.

28. juni Den danske krone får selskab i ERM2

Tre af de nye EU-lande, nemlig Estland, Litauen og Slovenien, indtræder i EU's valutakurssamarbejde ERM2 (Exchange Rate Mechanism), hvor Danmark siden euroens indførelse har været eneste deltagerland. I ERM2 holdes værdien af deltagerlandenes valutaer fast omkring en aftalt centralkurs i forhold til euroen.

29. juni Ny formand for EU-kommissionen

Den portugisiske statsminister José Manuel Durao Barroso udpeges til ny formand for EU-Kommissionen efter den italienske Romani Prodi.

2. aug. Regeringsomdannelse

Statsminister Anders Fogh Rasmussen omdanner sin VK-regering: Kristian Jensen (V) bliver ny skatteminister i stedet for Svend Hovmand, der forlader regeringen. Ny miljøminister bliver TV-journalisten Connie Hedegaard (K), der afløser Hans Christian Smidt (V), som bliver fødevareminister. Han afløser Mariann Fischer Boel (V), der udnævnes til Danmarks nye EU-kommissær i Bruxelles. Eva Kjær Hansen (V) bliver socialminister og afløser Henriette Kjær (K), der bliver chef for et nyoprettet Familie og forbrugsministerium. U-landsområdet flyttes fra Udenrigsministeriet til Bertel Haarders (V) ministerområde.

11. aug. Landbrugskommissær-posten til Danmark

Danmarks nyudnævnte EU-kommissær Mariann Fischer Boel tildeles landbrugsområdet i EU-kommissionen.

26. aug. Finanslovsforslag for 2005 fremsættes

I det fremlagte finanslovsforslag forventer regeringen, at overskuddet på de samlede offentlige finanser stiger fra 17,4 mia. kr. i 2004 til 29,7 mia. kr. i 2005. For staten alene ventes overskuddet at vokse fra 2,8 mia. kr. til 20,5 mia. kr.

14. sep. Flere valutaer kursnoteres i København

Nationalbanken udvider listen med dagligt offentliggjorte valutakurser med følgende valutaer: Bulgarske lev, cypriotiske pund, maltesiske lira, rumænske lei, slovenske tolar, slovakiske koruna, tyrkiske lira, sydkoreanske won og sydafrikanske rand. Nationalbanken kursnoterer herefter dagligt i alt 29 valutaer.

30. sep. Aktiekurserne op

KFX-aktiekursindekset nåede op på indeks 281,46, hvilket er det højeste niveau for aktiekurser i Danmark siden begyndelsen af september 2001.

7. okt. Olieprisen slår ny rekord

Prisen på råolie steg til over 52 dollar pr. tønde, hvilket er en ny højderekord. Økonomer siger, at en vedvarende høj oliepris vil lægge en dæmper på det økonomiske opsving i Europa og USA.

22. okt. Forslag om en Metro Cityring i København

Regeringen fremlægger forslag om etablering af en Metro Cityring i København. Den nye metrobane skal gå fra Københavns Hovedbanegård, over Højbro plads, Kongens Nytorv, Østerbro, Nørrebro, Frederiksberg og Vesterbro. Arbejdet skønnes at koste 13 mia. kr.

27. okt. Den nye EU-Kommission i vanskeligheder

For ikke at blive nedstemt udsætter José Manuel Barroso afstemningen i Europaparlamentet om godkendelse af hans nye EU-Kommission. Det er modstand mod den udpegede italienske kommissær Rocco Muttiglione, der har luftet kon-

troversielle synspunkter på homoseksuelle og på kvinders rolle i samfundet, som har fremkaldt situationen.

29. okt. EU's forfatningstraktat underskrives

Ved en højtidelighed i Rom underskrives EU's forfatningstraktat af de 25 landes stats- og regeringschefer. Forfatningen træder i kraft 1. januar 2007, hvis den forinden er godkendt i alle medlemslande hvoraf Danmark og en halv snes andre EU-lande vil lægge sagen ud til folkeafstemning.

1. nov. Dansk aftale om EU's forfatningstraktat

Regeringspartierne Venstre og Konservative indgår aftale med Socialdemokratiet, Radikale og SF om fortolkning af EU's forfatningstraktat. Aftalen indebærer, at de fem partier vil anbefale et ja, når traktaten skal ud til folkeafstemning i Danmark. Aftalen betyder bl.a., at kun i tilfælde af enighed blandt de fem partier kan Danmark gå med til flertalsafgørelse i EU vedrørende en række spørgsmål som f.eks. arbejdstageres sociale sikring og beskyttelse, ophævelse af arbejdskontrakter, beskæftigelsesvilkår for tredjelands borgere, direkte personskatter samt harmonisering af afgifter, herunder moms. Aftalen indebærer også, at forfatningstraktaten sendes ud til folkeafstemning alene. Først senere kan de fire danske EU-forbehold evt. sendes til afstemning.

2. nov. USA genvælger Bush som præsident

Ved rekordhøj valgdeltagelse bliver republikaneren George W. Bush genvalgt som præsident i USA for de næste fire år. Modkandidaten, den demokratiske John Kerry bliver slået med 3,5 millioner stemmer. Ved valget styrkes det republikanske partis flertal i begge Kongressens kamre, Senatet og Repræsentanternes Hus.

10. nov. Aftale om finansloven for 2005

Regeringen og Dansk Folkeparti indgår en aftale om finansloven for 2005, der bl.a. indebærer:

- en styrkelse af sundhedsområdet herunder en særlig indsats på kræftområdet. Der afsættes yderligere 575 mill. kr. i 2005.
- en forhøjelse af den supplerende pensionsydelse og et særligt varmetillæg for pensionister. Pensionsydelsen stiger med 340 mill. kr. i 2005.
- styrket forskning især på grundforsknings- og højteknologiområderne. Der afsættes 4 mia. kr. i 2005 i kapitaltilskud finansieret ved salg af statslige aktiver mv.
- en landsdækkende pasningsgaranti for børn.
- antallet af fængselspladser øges med 150 fodelænkepladser til afsoning for spritbilister og yderligere 160 andre afsoningspladser.
- nedsættelse af afgifterne på øl og vin, men afgiftsforhøjelser på cigaretter og på alkoholsodavand.

Med aftalen om 2005-finansloven bekræfter regeringen og Dansk Folkeparti rammerne for den offentlige økonomi frem mod 2010, herunder

- en årlig realvækst i det offentlige forbrug på 0,5 pct.
- fortsat skattestop og fremrykket nedbringelse af den offentlige gæld for at sikre en holdbar finanspolitik.

For at overholde skattestoppet er parterne enige om at nedsætte den statslige bundskat med 150 mill. kr. i konsekvens af de kommunale skattestigninger i 2005, således at den samlede beskatning ikke stiger.

15. nov. Nordisk storbørs på vej

Københavns fondsbørs og den svensk-finsk-baltiske OMX-børs underskriver en hensigtserklæring om at slutte sig sammen. Samtidig opfordres børserne i Oslo og Reykjavik til at slutte sig til den nye nordiske storbørs. Dermed er der taget skridt i retning af et fælles nordisk og baltisk marked for værdipapirer.

16. nov. Grækenland slipper for straf trods euro-snyd

EU's økonomi- og finansministre nøjedes på deres møde i Bruxelles med en henstilling til grækerne om at efterleve den budgetdisciplin, som er forudsætningen for euro-samarbejdet. Det sker, efter at det er kommet frem, at Grækenland i 2001 snød sig ind i euro-samarbejdet ved at indrapportere for små tal for budgetunderskuddet. Realiteten er, at Grækenland hvert eneste år siden 1997 har overskredet ØMU-grænsen om et offentligt budgetunderskud på højst 3 pct. af BNP.

8. dec. Stor mejerifusion

Den dansk-svenske mejerikoncern Arla Foods går sammen med det hollandske mejeriselskab Campina. Godkendes den nye fusion, bliver Campina-Arla efter omsætning verdens største mejerikoncern og Danmarks næststørste virksomhed efter A.P. Møller-Mærsk.

10. dec. Stor energifusion

Det jysk-fynske elektricitetssamarbejde, Elsam, fusionerer med Dansk Olie og Naturgas, DONG. Fusionen sker på grundlag af en værdi af Elsam på 28 mia. kr. og en værdi af DONG på 21 mia. kr. Fusionen er betinget af konkurrencemyndighedernes godkendelse.

13. dec. USA-renten op

For femte gang i 2004 hæver den amerikanske centralbank den ledende rente. Denne gang med et kvart procentpoint til 2,25 pct.

14. dec. EU støtter Tyrkiets optagelse i EU.

Med godt 60 pct. af de afgivne stemmer støtter EU-parlamentet, at EU skal påbegynde optagelsesforhandlinger med Tyrkiet.

15. dec. Historisk lav rente

Realkreditens rentetilpasningslån refinansieres midt i december til en historisk lav rente. For lån med etårig tilpasning er renten nu nede omkring 2,4 pct. gældende for 2005. Rente for 2004 var på 2,6 pct. og for 2003 på 3,1 pct.

21. dec. SF siger ja til EU-forfatningen

En urafstemning blandt SF's medlemmer viser, at 63,8 pct. af de afgivne stemmer ja til EU's kommende forfatningstraktat. Partiet går dermed ind for EU-forfatningen.

2005

10. jan. Laveste inflation i 46 år

Danmarks Statistik oplyser, at stigningen i forbrugerpriserne fra 2003 til 2004 er på 1,2 pct. Det er den laveste årlige stigning i det gennemsnitlige forbrugerprisindeks siden 1958.

18. jan. Statsministeren udskriver folketingsvalg

Statsminister Anders Fogh Rasmussen udskriver valg til Folketinget. Valgdatoen bliver 8. februar. Hverken på valutamarkedet eller på fondsbørsen opstår der usikkerhed, da der er bred enighed om den økonomiske politik.

2. feb. Det dansk-tyske rentespænd forsvundet

Den danske rente er nu næsten nede på tysk niveau. For første gang kommer forskellen mellem den effektive rente på 10-årige danske statsobligationer og tilsvarende tyske statsobligationer ned under en tiendedel procent. Renten på de danske statsobligationer opgøres til 3,63 pct. og på de tyske obligationer til 3,55 pct. – en forskel på kun 0,08 pct.

8. feb. Fortsat borgerligt flertal bag VK-regeringen

Folketingsvalgets store sejrherre er Det Radikale Venstre med en fremgang på otte mandater. Konservative, Dansk Folkeparti og Enhedslisten går hver frem med to mandater. Venstre taber fire mandater, men bevarer dog stillingen som landets største parti. Venstres tilbagegang opvejes af fremgangen for de Konservative og Dansk Folkeparti, og VK-regeringen fortsætter med et uforandret flertal bag sig på 94 mandater. Socialdemokratiet oplever det dårligste folketingsvalg siden 1973. Partiet mister fem mandater, mens SF mister ét. Kristendemokraterne mister sine fire mandater og glider helt ud af folketinget. CD og Minoritetspartiet klarer heller ikke spærregrensen og forbliver ude. Den socialdemokratiske leder, Mogens Lykketoft, påtager sig ansvaret for valgnederlaget og bebuder på valgnatten sin afgang.

9. feb. SF-leder trækker sig

SF's leder gennem 14 år, Holger K. Nielsen, meddeler, at han i kølvandet på et skuffende folketingsvalg trækker sig tilbage som leder af SF.

10. feb. Vismændenes efterlyser ny økonomisk plan

I en kronik i Berlingske Tidende påpeger de tre økonomiske "vismænd", at der er behov for udarbejdelse af en ny og mere realistisk plan for dansk økonomi, end den hidtidige 2010-plan.

11. feb. DONG vinder kampen om energimarkedet

Efter to måneders kamp om det danske energimarked mellem det danske DONG og det svenske Vattenfall, går DONG af med sejren, da det lykkes selskabet at opkøbe to trediedele af aktierne i det jysk-fynske el-samarbejde Elsam. Sammen med øvrige opkøb er der hermed sket en sammenslutning af den danske energisektor omfattende DONG, Elsam, EnergiE2, Nesa, Københavnske energi og Frederiksberg Forsyning. Den nye energikoncern skal godkendes af konkurrencemyndighederne.

15. feb. OECD ønsker reformer i dansk økonomi

Organisationen for økonomisk samarbejde og udvikling, OECD, fremlægger en rapport om dansk økonomi, der på linie med de danske "vismænd" anbefaler reformer, hvis velfærdssamfundet skal bevares. Således ønsker OECD at afskaffe eller i hvert fald begrænse efterlønnen, at nedsætte indkomstskatten og til gengæld hæve afgifter og ejendomsskatter, samt at ændre på uddannelsesstøtten, så det tilskynder unge til færdiggøre deres uddannelse hurtigere, end det sker i dag.

15. feb. Forbrugerministeren går af

Familie- og forbrugerminister Henriette Kjær (K) går af som minister, efter at det er kommet frem, at hun og hendes mand har rod i deres privatøkonomi og to gange er blevet dømt i byretten som dårlige betalere.

18. feb. Let omdannet VK-regering

Statsminister Anders Fogh Rasmussen præsenterer en lettere omdannet VK-regering, der omfatter to nye ministre, nemlig Rikke Hvilshøj (V), der overtager Integrationsministeriet fra Bertel Haarder (V), og Lars Barfoed (K), der overtager Fami-

lie- og Forbrugerministeriet efter Henriette Kjær (K). Bertel Haarder overtager Undervisningsministeriet efter Ulla Tørnæs (V), der bliver Udviklingsminister. Han overtager også Kirkeministeriet efter Tove Fergo (V), der helt forlader politik. Trafikminister Flemming Hansen (K) overtager energiområdet, men afgiver til gengæld posten som nordisk samarbejdsminister til Miljøminister Connie Hedegaard.

20. feb. Spansk ja til EU-forfatningen

Ved en lav valgdeltagelse (42,3 pct.) siger Spanien ved en folkeafstemning ja til forslaget om en EU-forfatning. 76,7 pct. af de afgivne stemmer var et ja til forfatningstraktaten.

22. feb. Ny 3-årig overenskomst for statsansatte

Finansministeriet og Centralorganisationernes Fællesudvalg indgår et forlig om løn- og arbejdsvilkårene på det statslige område for de næste tre år. Rammen udgør 6,96 pct. fordelt over de tre år. Pr. april 2005 udgør den generelle lønstigning 2,3 pct.

27. feb. EU-forfatningen til afstemning i september

Statsminister Anders Fogh Rasmussen beslutter efter samråd med de unions-venlige partier i Folketinget, at der skal afholdes folkeafstemning i Danmark om forslaget om en EU-forfatning. Det bliver tirsdag den 27. september.

3. mar. Aftale om ny kommunal inddeling

VK-regeringen, Socialdemokratiet og de Radikale indgår aftale om en ny kommunal inddeling af Danmark i 99 kommuner med virkning fra 1. januar 2007. I en halv snes kommuner skal der først afholdes folkeafstemning om de nye kommunegrænser. Aftalen indebærer bl.a. en påbudt sammenslutning af Farum og Værløse kommuner samt af Holmsland kommune og den nye storkommune ved Ringkøbing fjord.

4. mar. Fransk folkeafstemning i slutningen af maj

Den franske præsident beslutter, at der skal afholdes folkeafstemning i Frankrig om forslaget til en EU-forfatning. Datoen bliver den 29. maj, hvilket er fire måneder før den danske folkeafstemning om samme emne.

4. mar. Danmark og globaliseringen

Uddannelse er et nøgleord, hvis Danmark skal klare sig i fremtiden. Det understreges i en delrapport fra Velfærdskommissionen, der handler om hvordan Danmark kan tackle problemerne i forbindelse med globaliseringen.

16. mar. Nationalbanken: Rentespændet nede på nul

Nationalbanken fremlægger sin årsberetning for 2004, som også belyser udviklingen i de første måneder af 2005. Banken konstaterer, at forskellen på den 10-årige danske rente og den tilsvarende tyske rente nu er indsnævret til omkring nul.

21. mar. Olieprisen rekordhøj

Efter et par måneders stigning, når prisen på råolie rekordhøjde med 55 dollar pr. tønde.

22. mar. Euro-pagten om vækst og stabilitet oplødes

Efter pres fra Tyskland og Frankrig, der i flere år har overskredet kravene i EU's vækst og stabilitetspagt til de offentlige finanser, opløses reglerne. EU's 25 stats- og regeringschefer enes om, at lande, der overskrider de fastsatte grænser for underskud og gæld, får længere frister til at rette de offentlige finanser op, ligesom de i øvrigt kan slippe for bøder til EU, hvis der kan gives gode forklaringer.

22. mar. Genstart for Lissabon-strategien

EU's stats- og regeringsledere enes om at genstarte Lissabon-processen, der sigter på at gøre EU til verdens mest konkurrencedygtige område. Hvert EU-land skal nu udvikle en national Lissabon-strategi, der skal behandles i Parlamenterne.

1. apr. Rekordoverskud hos A. P. Møller

A.P. Møller Mærsk fremlægger sit årsregnskab for 2004, der viser et overskud på 24,4 mia. kr. mod 17,3 mia. kr. året før.

4. apr. Valutabeholdningen rekordstor

Den danske valutareserve voksede i marts med 11 mia. kr. til 235,1 mia. kr. Dermed er den hidtidige rekord fra juni 2004 overgået.

4. apr. Færøerne får større selvstændighed

Statsminister Anders Fogh Rasmussen og Færøernes lagmand Johannes Eidesgaard underskriver en erklæring, der giver færingerne mulighed for øgede beføjelser over færøske sagsområder. Ifølge aftalen vil Færøerne kunne overtage ansvaret for samtlige sagsområder undtaget statsforfatningen, statsborgerskabet, Højesteret, Udenrigs- og forsvarspolitikken, samt valuta- og pengepolitikken.

4. apr. Lukkeloven bliver lempet

Regeringen bebuder, at den vil ændre lukkeloven, således at det med virkning fra 1. juli i år bliver muligt for butikkerne at holde åbent om søndagen 20 gange om året mod de nuværende kun otte gange.

5. apr. Regeringen nedsætter et globaliseringsråd

Med statsministeren som formand nedsætter regeringen et globaliseringsråd, bestående af topfolk fra erhvervslivet og nogle få ministre. Rådet skal fremlægge visioner og forslag til, hvordan Danmark skal klare sig i fremtidens stærke internationale konkurrence.

8. apr. Lego vil flytte produktionen til udlandet

Lego-chef Jørgen Vig Knudstorp oplyser, at man Lego agter at flytte produktionen fra Danmark (Billund) til lande med lavere omkostninger, f.eks. Kina. Også Lego-fabrikkerne i USA og i Schweiz planlægges lukket og produktionen flyttet til lande med lavere omkostninger.

12. apr. Socialdemokratiet vælger ny formand

Ved en urafstemning blandt Socialdemokratiets medlemmer vælges den 38-årige Helle Thorning-Schmidt til ny partiformand med 53 pct. af stemmerne mod 47 pct. til modkandidaten Frank Jensen. 45.609 af partiets medlemmer afgav deres stemme svarende til en valgdeltagelse på 88. pct.

21. apr. Stor mejerifusion afløst

Den i december bebudede fusion mellem mejerigiganterne Arla Foods og Campina er afløst. Ledelserne i de to selskaber kunne ikke blive enige om en fælles løsning.

25. apr. Bulgarien og Rumænien på vej mod EU

Rumænien og Bulgarien underskriver EU's tiltrædelsestraktat og tager dermed første skridt i retning af EU-medlemskab. Landene ventes optaget i 2007.

29. apr. SF vælger ny formand

Ved en urafstemning blandt SF's medlemmer vælges den 53-årige Villy Søvndal som ny formand efter Holger K. Nielsen. Villy Søvndal får næsten 60 pct. af stemmerne, mens Pia Olsen får 34 pct. og Meta Fuglsang ca. 7 pct. Godt 78 pct. af SF's ca. 8.300 medlemmer deltog i afstemningen.

2. maj Flere lande med i EU's fastkurssamarbejde

Cypern, Malta og Letland indtræder i fastkurssamarbejdet ERMII, hvor de deltagende lande fastholder deres valuta omkring en aftalt centralkurs i forhold til euroen. Foruden de tre lande er også Estland, Litauen, Slovenien og Danmark med i ERM II-samarbejdet. Kun Danmark har dog aftalt meget små udsving i forhold til den aftalte centralkurs.

5. maj Parlamentsvalg i UK – regeringen fortsætter

Trods tilbagegang og med kun 35 pct. af de afgivne stemmer bag sig vandt Labour-partiet parlamentsvalget i Storbritannien. På grund af valgsystemet fik Labour 354 af parlamentets i alt 645 mandater. Med dette flertal fortsætter Tony Blair sin tredje periode som statsminister i Storbritannien.

9. maj ISS solgt til store kapitalfonde

Rengørings- og serviceselskabet ISS sælges til den svenske kapitalfond EQT og den amerikanske Goldmann Sachs Capital Partners for over 20 mia. kr. Det er ny dansk rekord for et virksomhedssalg.

29. maj Fransk nej til EU-forfatningen

Med en valgdeltagelse på 69,7 pct. stemmer franskmændene nej til forslaget om en EU-forfatning. 54,9 pct. stemte nej og 45,1 pct. stemte ja. I september 1992 afholdt Frankrig også folkeafstemning om en EU-sag, nemlig Maastrichttraktaten, som dengang fik ja fra 51,0 pct. og nej fra 49,0 pct. af de afgivne stemmer.

31. maj Barsebäck lukker

Det svenske kraftværk Barsebäck lukker den sidste af sine atomreaktorer efter 30 års drift.

1. juni Hollandsk nej til EU-forfatningen

Tre dage efter det franske nej til EU-forfatningen siger også de hollandske vælgere nej. 61,6 pct. af de afgivne stemmer siger nej og kun 38,4 pct. ja. Valgdeltagelsen blev overraskende høj: 62,8 pct.

2. jun. Euro-fald efter fransk og hollandsk EU-nej

Euroen falder til sit laveste niveau i otte måneder efter at Frankrig og Holland har stemt nej til EU's forfatning. Euroens kursfald skyldes også forlydender om et møde mellem den tyske centralbankchef og finansminister, hvor sidstnævnte skulle have givet euroen skyld for den skrantende tyske økonomi. Ifølge magasinet Stern skulle en ophævelse af euro-møntunionen været kommet på tale. Sagen dementeres hurtigt.

3. jun. Dansk rente lavere end den tyske

For første gang i mange årtier er den danske rente nu under den tyske. Renten på 10-årige danske statsobligationer har i dag bevæget sig ned under den tilsvarende tyske rente. Dermed er rentespændet til Tyskland negativt. En årsag til udviklingen er, at Danmark har overskud på statsbudgettet, mens Tyskland store underskud, som finansieres med udstedelse af statsobligationer.

5. jun Schweiz tilslutter sig EU's Schengenaftale

Ved en folkeafstemning i Schweiz siger 55 pct. ja til, at landet tilslutter sig EU's pasfri zone inden for det såkaldte Schengen-samarbejde.

10. jun. Aftale om kommunernes økonomi for 2006

Regeringen indgår aftaler med henholdsvis Kommunernes Landsforening og Amtsrådsforeningen om den kommunale og amtskommunale økonomi for overgangsåret 2006, inden kommunalreformen træder i kraft 1. januar 2007. Aftalen

indebærer bl.a. flere penge til sundhed samt en forstærket indsats for at få indvandrere i arbejde.

10. jun. Mærsk ønsker stor rederifusion

A. P. Møller - Mærsk bekræfter et købstilbud, som indebærer at rederiet overtager verdens tredje største containerrederi, det hollandske Royal P&O Nedlloyd NV.

17. jun. Heller ingen SP-bidrag de næste to år

Suspensionen af indbetalinger til Særlig Pensionsopsparing i 2004 og 2005, der blev besluttet i forbindelse med den såkaldte forårspakke, forlænges frem til og med 2007. Det har regeringen og Dansk Folkeparti aftalt.

17. jun. EU-topmøde ender i fiasko

Det lykkes hverken for EU's stats- og regeringschefer at finde en løsning på problemerne efter de franske og hollandske nej til EU-forfatningen eller at enes om EU-budgettet for de kommende år. I konsekvens heraf udskydes den planlagte folkeafstemning i Danmark den 27. september på ubestemt tid.

20. jun. Olieprisen sætter ny rekord

Prisen på råolie er nu steget til næsten 60 dollar pr. tønde, hvilket er ny højderekord.

22. jun. Ny nationalbankdirektør

Regeringen udnævner den 62-årige departementschef i Statsministeriet, Nils Bernstein, til ny nationalbankdirektør efter Bodil Nyboe Andersen, der fratræder i november.

4. jul. Rekordstor valutabeholdning

Nationalbanken offentliggør tal, som viser, at den danske valutareserve er rekordstor: 236,3 mia. kr. ved udgangen af juni.

5. jul. USA's præsident besøger Danmark

På vej til G-8 møde i Skotland besøger den amerikanske præsident, George W. Bush Danmark den 5. og 6. juli.

7. jul. Terrorbomber i London

Fire bomber eksploderer i London, tre på undergrundsstationer og én i en bus. 56 mennesker mister livet og over 700 såres. En gruppe med tilknytning til al-Qaeda menes at stå bag udåden, som udløser forhøjet terrorberedskab i en række europæiske storbyer, heriblandt København.

10. jul. Luxembourg siger ja til EU-forfatningen

Ved en folkeafstemning siger 56,5 pct. af vælgerne ja til forslaget til en EU-forfatning. 43,5 pct. stemte nej. Valgdeltagelsen var på 90 pct. Der er stemmepligt i Luxembourg.

21. jul. Lille opskrivning af den kinesiske valuta

Efter længere tids pres fra især USA opskriver Kina sin valuta, Yuan'en, med 2,1 pct. over for US-dollars. Hvor der før skulle 8,28 yuan til en dollar, går der nu 8,11 yuan på en dollar.

21. jul. Mislykkede terrorbomber i London

To uger efter terrorbomberne i London forsøges fire nye bomber bragt til sprængning, men kun tændsatserne sprænger og ingen mennesker dræbes eller såres alvorligt.

23. jul. Terrorbomber i Sharm el-Sheik

Terrorbomber i bade- og dykkerbyen Sharm el-Sheik i Ægypten dræber 88 mennesker og sårer mange.

2. aug. Islændinge køber Illum

Stormagasinet Illum købes af den islandske Baugur Group, der i forvejen ejer Magasin.

2. aug. Aktiekurserne slår hidtidig rekord

Det ledende aktiekursindeks, KFX-indekset, noteres højere end den hidtidige rekord på 354,08, som blev sat 24. oktober 2000. KFX-indekset nåede bunden den 12. marts 2003 med 169,04, men er nu steget til mere end det dobbelte.

8. aug. Mærsk køber stort op i Nordsøen

A. P. Møller Mærsk køber olierettigheder til ti produktionsfelter i Nordsøen for 17,8 mia. kr. Sælgeren er det amerikanske selskab Kerr-McGee.

11. aug. Ny rekord for olieprisen

For første gang handles en tønde råolie til 65 dollar. Det er stor efterspørgsel efter olie kombineret med en frygt for forsyningssvigt ved terrorangreb i Saudi-Arabien, der har drevet prisen op på dette rekordniveau.

26. aug. Finanslovsforslaget for 2006 fremlægges

VK-regeringen fremlægger sit forslag til finanslov for 2006, som budgetterer med et overskud på 40 mia. kr. Forslaget indeholder nye initiativer for ca. 4 mia. kr. Se mere på www.fm.dk

29. aug. Orkan i Mexikanske Golf får olieprisen op

En voldsom orkan i Den Mexicanske Golf fører til store ødelæggelser og tusinder af omkomne i USA's sydstater, hvor bl.a. New Orleans oversvømmes. Store ødelæggelser sker også af olieanlæg i Den Mexicanske Golf, hvilket får oliepris- og benzinpriserne til at stige til rekordhøjder, og renten til at falde. Olieprisen kommer op over 70 dollar tonden.

12. sep. Valg i Norge fører til ny regering

Arbejderpartiet bliver den store sejrherre ved Stortingsvalget i Norge. Selv om også Fremskridtspartiet også går stærkt frem, kan det ikke opveje de andre borgerlige partiers tilbagegang. Ny statsminister bliver Arbejderpartiets leder Jens Stoltenberg for en regering bestående af ministre fra Arbejderpartiet, Senterpartiet og Socialistisk Venstreparti.

18. sep. Valg i Tyskland med uklart resultat

Valget til den tyske Forbundsdag giver det store borgerlige parti CDU/CSU 35,2 pct. af stemmerne, mens Socialdemokraterne fik 34,2 pct. Begge de store partier gik lidt tilbage, og der tegner sig ikke noget klart flertal i det nye tyske parlament. Den borgerlige kanslerkandidat Angela Merkel skal nu forsøge at finde regeringsmuligheder.

25. sep. Valg i Polen giver borgerligt flertal

De to borgerlige partier i Polen, der begge har rødder i fagforeningen Solidaritet, vinder ved parlamentsvalget en stor sejr over den regerende Demokratiske Venstrealliance bestående af bl.a. ekskommunister.

10. okt. Angela Merkel bliver Tysklands nye kansler

Den 51-årige Angela Merkel fra det borgerlige CDU/CSU afløser den 61-årige socialdemokrat Gerhard Schröder som Tysklands kansler. Hun kommer til at stå i spidsen for en regering omfattende Tysklands to store partier, det borgerlige CDU/CSU og det socialdemokratiske SPD. Den formelle udnævnelse finder først sted midt i november.

27. okt. EU-topmøde i London.

Regeringscheferne fra de 25 EU-lande drøfter situationen efter forfatningstraktatens skibbrud. Ingen konkrete resultater af mødet.

7. nov. Aftale om finansloven for 2006

Regeringen og Dansk Folkeparti indgår en aftale om finansloven for 2006, der bl.a. indeholder forbedringer for førtidspensionister og flere midler til ældreområdet, især hjemmehjælpen. Der bliver også flere penge til forskning og til folkeskolen. Taksterne for børnehaver og vuggestuer nedsættes. Også kraftvarmeværkernes afgifter på el og varme nedsættes.

15. nov. Mange S-sejre ved kommunevalget

Socialdemokratiet blev det parti, som efter kommunevalget satte sig på flest borgmesterposter i de 98 nye storkommuner med Venstre på en andenplads. I København vandt Socialdemokratiet en stor sejr og sidder fortsat på overborgmesterposten med Ritt Bjerregaard som ny overborgmester. I Århus måtte Venstres Louise Gade afgive borgmesterposten til Socialdemokratiets Nicolai Wammen, mens Socialdemokratiets Anker Boye i Odense måtte vige borgmesterposten til fordel for den konservative Jan Boye. I den nye Aalborg storkommune fortsætter Socialdemokratiet med Henning G. Jensen på borgmesterposten, og i Esbjerg storkommune fortsætter Venstres Johnny Søtrup som borgmester.

Valgdeltagelsen blev i gennemsnit for landets kommuner 69,4 pct. Det er helt på linie med den gennemsnitlige valgdeltagelse ved kommunalvalgene siden 1970 (bortset fra valget i nov. 2001, som var atypisk pga. folketingsvalg samtidig med kommunevalget).

Ved valget til de fem nye storregioner, der afløser amtskommunerne, satte Socialdemokratiet sig på formandsposten i Nordjylland, Midtjylland og Hovedstadsregionen, mens Venstre fik formandsposten i Syddanmark og på Sjælland.

22. nov. Tyskland får sin første kvindelige kansler

Den borgerlige CDU-leder Angela Merkel godkendes som ny tysk kansler ved en hemmelig afstemning i Forbundsdagen. To tredjedele af medlemmerne stemte for hende.

23. nov. OECD ønsker efterlønnen afskaffet

Den økonomiske samarbejdsorganisation OECD foreslår i rapporten "Ageing and Employment Policies", at Danmark helt afskaffer efterlønsordningen og også gennemfører andre tiltag, der kan fastholde de ældre på arbejdsmarkedet i flere år end nu.

28. nov. Slovakiet optages i EU's fastkurssamarbejde

Slovakiet indtræder som det ottende medlem i EU's valutakurssamarbejde, ERMII, hvor også Danmark deltager.

31. nov. TDC overtages af fem kapitalfonde

Fem internationale kapitalfonde vil købe det danske teleselskab TDC og tilbyder en pris på 76 mia. kr. TDC-ledelsen er positiv over for købstilbuddet, og dermed bliver Danmarkshistoriens største virksomhedshandel en realitet, hvis handelen godkendes.

1. dec. Den europæiske centralbank hæver renten

Den europæiske centralbank, hæver renten fra 2,00 til 2,25 procent. Det er den første renteforhøjelse i mere end fem år. Den danske Nationalbanken hæver renten tilsvarende.

7. dec. Velværdskommissionen barsler med rapport

I et oplæg "Fremtidens velfærd - vores valg" fremsætter Velværdskommissionen efter to års arbejde 43 konkrete forslag

til, hvordan Danmark bør tackle en fremtid med flere ældre og færre i den erhvervsaktive alder. Kommissionen foreslår bl.a., at efterlønnen skal udfases, folkepensionsalderen skal vokse i takt med levealderen, skolestarten skal fremrykkes, de unge skal hurtigere gennemføre en uddannelse og i arbejde, skatten på arbejde skal lempes, og der skal indføres en mindre brugerbetaling på sundhedsydelser.

15. dec. Højere terminsbetalinger i 2006

Realkreditens rentetilpasningslån refinansieres i december til en lidt højere rente. For lån med etårig tilpasning er renten for 2006 således sat til ca. 2,9 pct. mod ca. 2,4 pct. for 2005. Det betyder højere terminsbetalinger for de mange husejere med rentetilpasningslån.

31. dec. Omsætningsrekord på børsen

Handelen med danske værdipapirer slog alle rekorder i det forløbne år. På fondsbørsen blev der i 2005 omsat aktier for 937,2 mia. kr. svarende til en vækst på 58 pct. i forhold til 2004. Generelt steg aktiekurserne med knap 40 pct. (OMXC-indekset), mens OMXC20-indekset (omfattende de 20 mest omsatte aktier) steg med 37 pct.